

VSEBINA

Objave občinskih ljudskih odborov

- Občina Piran
142 Družbeni plan za gospodarski razvoj občine Piran od leta 1957 do leta 1961
Občina Koper
143 Odlok o razpisu nadomestnih volitev

144 Odločba o imenovanju predstavnikov Občinskega ljudskega odbora Koper v posebni arbitražni svet

Razrešitve, izvolitve in imenovanja ObLO Koper
Obvestilo organom delavske samouprave
Zaključni računi gospodarskih organizacij za poslovno leto 1957

Objave občinskih ljudskih odborov

142 OBČINA PIRAN

DRUŽBENI PLAN

ZA GOSPODARSKI RAZVOJ
OBČINE PIRAN OD LETA 1957
DO LETA 1961

Prvi del

RAZVOJ GOSPODARSTVA
V PRETEKLEM RAZDOBJU

(Prvi del družbenega plana za gospodarski razvoj občine Piran od leta 1957 do 1961 je objavljen na krajevno običajni način. Uradni vestnik ga ne bo objavljal zaradi pomanjkanja prostora.)

Drugi del

EKONOMSKI IN POLITIČNI
CILJI

Peto poglavje

Osnovni cilji in smernice
gospodarskega razvoja

Da bi pospešili razvoj gospodarstva v občini Piran, že več let rešujemo najvažnejše ekonomske in politične probleme. Pomoč in investicijska vlaganja v gospodarstvo so prihajala iz zveznih, republiških in okrajnih skladov. Po priključitvi zone B k Jugoslaviji smo zato pričeli načrtno razvijati gospodarstvo, vendar pa še nismo odpravili vseh neskladnosti v razvoju posameznih gospodarskih panog. V tej zvezi moramo predvsem poudariti to, da zmogljivosti turizma kmetijstva in družbenega standarda še niso dovolj izkoriščene.

Prírodne razmere in izjemni zemljepisni položaj občine usmerjajo razvoj posameznih panog. Na prvem mestu je turizem, sledi mu pomorstvo, ki je razvilo močno pomorsko podjetje »Splošna plovba«. Kmetijstvo se usmerja na tiste kulture, ki največ dajejo, odgovarjajo podnebnju ter zalagajo s surovinami gostinstvo in živilsko predelovalno industrijo. Industrijska proizvodnja napreduje. Zelo nizka pa je nja zaradi zastarelih naprav produktivnost dela, ker je delovna sila, ki zamenjuje pri delu optante italijske narodnosti, neizkušena. To

se prav posebno vidi pri Piranskih solinah. Trgovina, obrt in gostinski obrati so nezadostno opremljeni in ne morejo zadovoljiti potreb prebivalstva in naraščajočega turizma.

Ker se gospodarstvo občine spreminja hitro, se vse bolj in bolj opaža nezadostna graditev objektov družbenega standarda. Predvsem se je zaostri vprašanje stanovanj, ker jih je premalo, obstoječa pa so neustrezna. Ker nesorazmerje med povečano gospodarsko razgibanostjo in družbenim standardom stalno raste, je potrebno, da začnemo to vprašanje hitreje in skladneje reševati.

Glede na dosedanji razvoj gospodarstva ter na prirodne razmere v občini postavljamo v tem perspektivnem obdobju gospodarstva naslednje cilje:

1. V vseh panogah našega gospodarstva moramo zagotoviti povečanje proizvodnje in blagovnega prometa. Celotni dohodek se mora povečati za 10,4 % povprečno na leto.

S porabljenimi investicijami, povečano produktivnostjo, boljšo organizacijo dela in boljšim izkoriščanjem sedanjih zmogljivosti v industriji moramo zagotoviti, da se bo proizvodnja vsako leto dvignila za 8,9 %. V ta namen je treba povečati proizvodnjo predvsem v Piranskih solinah, Rudniku Sečovlje in Ladjedelnici Piran, v Tovarni mila pa bodo morali svojo proizvodnjo delno preusmeriti na proizvodnjo kozmetičnih izdelkov, ker povpraševanje po milarskih izdelkih pada.

Kmetijska proizvodnja, brez ribištva, bo naraščala letno za 10,5 odstotka, za kar so dane vse možnosti. Predvsem se mora povečati sadjarstvo, vinogradništvo in vrtinarstvo. To bomo dosegli predvsem s povečanim vlaganjem za razvoj kmetijskega posestva Seča in kmetijskih zadrug - z razširitvijo socialistične kooperacije in z uvajanjem agrotehničnih sredstev.

S tem se bo ustvarila tudi materialna osnova za nadaljnje razvijanje socialističnih odnosov na vasi. Izboljšati moramo sortno proizvodnjo vina in sadja. V ribištvu pa moramo za doseg večjega ulova izboljšati predvsem organizacijo dela ter izpopolniti in povečati osnovna sredstva.

Z zveznimi in lastnimi sredstvi bodo nabavljene nove ladje za »Splošno plovbo«. S tem bodo dane možnosti za doseg večjega dohodka trgovske mornarice, s tem pa se bo seveda povečal tudi dotok deviz, kar bo občutno izboljšalo plačilno bilanco.

Skladno s potrebami prebivalstva in razvoja drugih panog je treba širiti obrtništvo in trgovsko mrežo. Za nakup opreme v trgovini bomo dali znatna lastna sredstva.

Za boljše izkoriščanje naravnih možnosti v turizmu moramo v tem obdobju napraviti vse, da se povečajo turistične in gostinske storitve in tako zagotovi čimvečji dotok deviz. Povečati moramo lastni nastanitvene zmogljivosti v gostinskih obratih in počitniških domovih. Da se povečajo nastanitvene zmogljivosti, bodo adaptirani turistični objekti, zgrajen bo nov hotel v Portorožu in camping prostor v Fiesi.

2. V prihodnjem obdobju predvidevamo, da bo produktivnost dela naraščala povprečno za 5,5 % vsako leto. Povečanje produktivnosti dela je eden od osnovnih pogojev za povečanje osebnih dohodkov in dvig življenjske ravni. Vzporedno s produktivnostjo dela bo naraščal narodni dohodek, ki pa naj bi naraščal hitreje kot družbeni bruto proizvod.

Predvidevamo, da se bo zaradi povečanja proizvodnje v gospodarstvu na novo zaposlilo 1.068 oseb.

3. V prihodnjem obdobju se bo število prebivalcev povečalo za 30 %. To bo znatno vplivalo na povečanje osebne potrošnje. Osebna potrošnja na prebivalca bo

ostala na ravni leta 1956, vendar bodo pri tem nastale spremembe.

Zaradi naglega razvoja gospodarstva bo potrebno skrbeti za normalen razvoj osnovnega in strokovnega šolstva.

Potrebno bo v Portorožu zgraditi stavbo za osemletno šolo ter za pomorsko šolo. Sredstva, ki jih bomo dobili iz splošnega investicijskega sklada za razvoj turizma, bomo porabili za ureditev komunalnih naprav v Portorožu in Piranu.

4. Investicijska sredstva bomo v obdobju 1957 do 1961 še nadalje usmerjali v tiste panoge gospodarstva, ki imajo osnovne možnosti za razvoj in ki nam dajejo največji narodni dohodek. Pretežni del investicij, to je 89,6 %, bomo vložili v ladjevje. To je skladno s splošno družbeno politiko, ki podarja razvoj trgovske mornarice. Investicijska sredstva bodo usmerjena predvsem v kmetijstvo, turizem in tiste uslužnostne dejavnosti, ki skrbijo za zadovoljitev potreb potrošnikov. Vzporedno s tem pa bomo večja sredstva dali tudi za objekte družbenega standarda.

Da bomo povečali število stanovanj, je potrebno zmanjšati gradbene stroške in pospešiti adaptiranja starih stavb, razen tega pa čimveč sredstev gospodarskih organizacij usmerjati v izgradnjo stanovanj. V izgradnjo stanovanj pa bo treba pritegniti tudi zasebnike.

Sredstva iz investicijskega sklada občine bomo dodeljevali na natečajih. Da se bodo investicije pravilno potrošile, bodo gospodarske in druge organizacije morale izdelati vsestransko preišljene programe, ki bodo v skladu s občinskim perspektivnim planom. Take programe je treba izdelati tudi za sredstva iz investicijskih skladov podjetij in amortizacije, da bi tudi te investicije bile usmerjene skladno z bodočim gospodarskim razvojem občine.

5. Če bo dohodek gospodarskih organizacij pravilno razdeljen, nam to zagotavlja, da se bodo proizvajalci bolj zanimali za gospodarski razvoj in napredek naše občine. Zato je ena od osnovnih naših nalog, najti čimboljše oblike nagrajevanja, oblike, ki bodo vzpodbujale proizvajalce in pospeševale nadaljnji razvoj socialističnih odnosov v naši občini. To nam bo zagotovilo, da se bo spremenil kvalifikacijski sestav zaposlenih, okreplila se bo socialistična zavest, kadri v gospodarstvu in izven gospodarstva se bodo strokovno izpopolnjevali, izboljšala pa se bo tudi materialna osnova družbenega samoupravljanja.

Vsi družbeni organi in politične organizacije morajo povezovati in usmerjati celotno družbeno aktivnost v skladu s cilji tega perspektivnega načrta.

Sesto poglavje

Družbeni bruto proizvod in narodni dohodek

Na osnovi dosedanjega gospodarskega razvoja v občini in skladno s perspektivnim načrtom,

	1956	1961	Indeks	Povpr. letno povečanje
Družbeni bruto proizvod	5,558.834	9,691.315	174	11,6
Narodni dohodek	2,130.925	3,726.057	175	11,8
Družb. bruto proizv. na prebivalca	592	788	133	5,8
Narodni dohodek na prebivalca	227	305	134	6,1

Glede na gibanje števila prebivalstva v prihodnjem obdobju bi se narodni dohodek na enega prebivalca povečal letno za 6,1 %, družbeni bruto proizvod pa za 5,8 odstotka.

Večja proizvodnja socialističnega sektorja kmetijstva in ribištva bo povečala udeležbo tega sektorja v

ki je v skladu s perspektivnimi plani okraja, LR Slovenije in Jugoslavije, predvidevamo, da bo mogoče v občini Piran v obdobju 1957 do 1961 povečati družbeni bruto proizvod za 74 %, narodni dohodek pa za 75 %, in sicer:

	1956	1961	Indeks	Povpr. letno povečanje
narodnem dohodku celotnega kmetijstva od 21,6 % v letu 1956 na 34,4 % v letu 1961.				
Zaradi povečanja proizvodnje v posameznih gospodarskih organizacijah predvidevamo, da bo družbeni bruto proizvod v gospodarstvu občine rasel takole:				

	1956	1961	Indeks	Povpr. let. povečanje
Vse gospodarstvo	5,558.834	9,691.315	174	11,6
od tega: industrija	1,265.848	1,937.500	153	8,9
kmetijstvo	723.823	1,156.380	160	9,2
kmet. zadr.	96.738	128.335	133	5,8
gradbeništvo	218.480	320.000	146	7,9
promet	2,461.638	4,567.750	186	13,2
trgovina	60.466	113.250	187	13,4
gostinstvo	233.934	565.200	242	19,4
obrt	455.734	806.900	177	12,1
ost. gosp. dej.	42.173	96.000	228	—

Pri predvidenem povečanju proizvodnje še ne bodo izčrpane vse rezerve, zlasti ne v industriji, kmetijstvu ter turizmu, zato bo v posameznih panogah mogoče doseči še večjo proizvodnjo, če bomo dosledno uvedli spodbudnejši način nagrajevanja in kooperacijo z zasebnimi kmetijskimi proizvajalci.

Na povečanje družbenega bruto proizvoda in narodnega dohodka v letu 1961 bodo vplivali naslednji činitelji:

— Investicije v industrijo, turizem in gostinstvo, kmetijstvo, ribištvo ter promet, v manjši meri tudi v ostale panoge.

— Boljše izkoriščanje zmogljivosti in povečana produktivnost, ki se bo povprečno povečala za 5,5 % na leto, bo v znatni meri pripo-

mogla k spodbudnejšemu načinu nagrajevanja in predvidenemu izboljšanju življenjske ravni.

— Nadaljnje utrjevanje in materialna krepitev organov družbenega samoupravljanja v gospodarstvu bosta pospešila proizvodnjo in omogočila boljše gospodarjenje. Povečala pa se bodo tudi občinska sredstva in občina jih bo usmerjala v tiste panoge dejavnosti, ki so najbolj potrebne za razvoj našega gospodarstva in za dvig življenjske ravni.

Sedmo poglavje

Investicije

V prihodnjem obdobju predvidevamo, da bodo bruto investicije brez investicijskega vzdrževanja znašale v milijonih dinarjev:

	Skupaj	Letno povpreč. 1954-56	Letno povpreč. 1957-61	Indeks letnega povprečja
Vse bruto investicije	17.605,8	1.218,9	3.520,9	289
Amortizacija	3.912,0	196,1	782,0	462
Netto investicije	14.077,8	1.022,8	2.738,9	268

Investicijska politika bo v prihodnjih letih slonela na načelu, naj se vlagajo sredstva tja, kjer bo dosežen kar največji učinek. Zato bo potrebno, da gospodarske organizacije in drugi investitorji že sedaj temeljito analizirajo obrate, v

katere nameravajo investirati, in izdelajo investicijske programe z vso potrebno dokumentacijo, da bi pravočasno dobili natančno sliko o potrebi in umestnosti ter ekonomski rentabilnosti investicij. Potrebno bo skrbeti za dosledno izvoja-

nje perspektivnega načrta občine, ki posveča posebno skrb tistim panogam gospodarstva in društvenega standarda, ki so doslej zaostajale za splošnim razvojem občine, predvsem stanovanjski, komunalni in šolski dejavnosti.

Upoštevati je treba, da bomo razdeljevali investicijska sredstva samo na osnovi dokumentiranih in ekonomsko rentabilnih investicijskih programov.

Osnovne značilnosti naše investicijske politike v prihodnjem obdobju so naslednje:

1. Pomorstvo je važno za celotno družbeno gospodarstvo, zato bomo vanj intenzivno vlagali. Investicije v pomorstvo so že v preteklem obdobju znašale 66,2 % vseh vloženih sredstev, v obdobju 1957 do 1961 pa se bo ta delež dvignil na 81,6 %.

2. Gospodarske investicije se bodo v prihodnjem obdobju povečale na 17.605,8 milijonov dinarjev. Negospodarske investicije bodo znašale 8,5 % vseh investicij medtem, ko so v preteklem obdobju znašale 5,8 odstotka. Če ne upoštevamo stvarno sliko investicijske politike občine, vidimo, da je bil v preteklem obdobju delež negospodarskih investicij 16,3 %, medtem ko bo v prihodnjem ob-

dobju porasel že na 45,8 %. Negospodarske investicije moramo povečati, ker je v preteklem obdobju družbeni standard zaostajal: še nadalje moramo razviti šolstvo za pomorske kadre, zgraditi stanovanja za pomorščake, predvsem pa moramo intenzivno vlagati v komunalne naprave, da pospešimo razvoj inozemskega in domačega turizma.

3. Neto investicije bodo v celotnih investicijah v prihodnjem obdobju zmanjšane od 84 na 78 %, ker se bodo povečale investicije iz amortizacijskih sredstev. To bo mogoče, ker se bodo povečala amortizacijska sredstva, ki bodo znašala v prihodnjih letih skupaj 4.928 milijonov dinarjev.

4. Letno povprečje vlaganj v industrijo se bo v perspektivnem obdobju znižalo od 10,4 na 3,1 %, kar je v skladu s splošno gospodarsko politiko.

5. Investicije v kmetijstvo se bodo izredno povečale. Medtem ko smo v prejšnjih letih vlagali povprečno 46 milijonov dinarjev letno, bomo v obdobju 1957 do 1961 vlagali letno 111,8 milijonov dinarjev, kar je za 143 % več.

6. Celotne bruto investicije brez pomorstva bodo v prihodnjem obdobju razdeljene takole:

	v milijonih dinarjev		Indeks povpreč. porasta		
	Povprečje 1954-1956	Struktura	Povprečje 1957-1961	Struktura	
Industrija	127	10,5	110,5	3,1	87
Kmetijstvo	46,0	3,8	111,8	3,2	143
Promet	915	75,2	2.870,2	81,6	314
Trgovina	3,0	0,2	6	0,2	200
Gostinstvo	49,0	4,0	84,7	2,4	173
Obrt	11,0	0,8	29,9	0,8	272
Komunal. podjetja	—	—	10,0	0,3	—
Stanov. izgradnja	43,0	3,6	99,2	2,8	231
Komunal. dejavnost	18,9	1,5	129,8	3,7	687
Šolstvo	3,0	0,2	68,0	1,9	2.267
Ostale negosp. invest.	2,1	0,2	0,8	0	38
Skupaj	1.218,9	100,0	3.520,9	100,0	289

Iz tega vidimo, da se bodo zviromet, v trgovino, gostinstvo, obrt, v stanovanjsko in komunalno izgradnjo ter v šolstvo.

Največ se bo vlaganje povečalo v prometu, ki v perspektivnem obdobju obsega le podjetje »Splošna plovba«. Struktura investicij v odstotkih nam torej ne kaže pravilne slike, ker izredno porastejo investicije za izgradnjo trgovske mornarice. Delež pomorstva namreč znaša 81,6 % od vseh investicij v osnovne sklade družbenega sektorja, glede na gospodarske investicije pa celo 98,0 %.

7. Letno povprečje vlaganj v gospodarske panoge bo znašalo 3 milijarde 224 milijonov dinarjev, kar je za 180 % več kot v preteklem letu. Negospodarske investicije bodo v prihodnjih letih povprečno na leto znašale 298 milijonov dinarjev, kar je za 345 % več.

Iz tega je razvidno, da bomo v

gospodarstvu še naprej dosti vlagali, zlasti v pomorstvo, kmetijstvo ter gostinstvo in turizem. Kljub temu pa se bodo v primerjavi s preteklim obdobjem investicije za družbeni standard občutno povečale.

8. Predvidevamo, da se bodo morali vzporedno s porastom proizvodnje in blagovne menjave povečati tudi skladi gospodarskih organizacij. Investicije za obratna sredstva bodo naslenje:

Najbolj se bodo povečali obratni skladi v industriji in pomorstvu. Veliko povečanje obratnih skladov v obrti je posledica razširitve proizvodnje. Obratna sredstva bodo morali investitorji dobiti iz istih virov kot osnovna sredstva.

9. Računamo, da se bodo v prihodnjem obdobju povečale tudi investicije zasebnikov, in to v kmetijstvu 10 milijonov, v gostinstvu tri milijone in v obrti milijon dinarjev. Za združne gradnje stanovanj računamo, da bodo koristniki prispevali 15 milijonov dinarjev.

10. Skupne investicije v osnovne in obratne sklade bodo v perspektivnem obdobju znašale:

(Tabela na naslednji strani)

Po panogah bodo skupno bruto investicije naslednje:

(Tabela na naslednji strani)

Investicije bodo v prihodnjem obdobju še vedno v pretežni meri odvisne od sredstev višjih teritorialnih enot, zlasti investicije za trgovsko mornarico. Računamo, da bodo investicije financirane iz naslednjih virov:

(Tabela na naslednji strani)

Občinska investicijska sredstva bomo porabili predvsem za udeležbe in garancijske pologe. Stanovanjski sklad občine bomo delno uporabili tudi za financiranje nove osemletke. Proračunske investicije bodo nizke zaradi visokih izdatkov za kritje tekočih potreb posameznih služb družbenega standarda. Največ zveznih sredstev predvidevamo za financiranje pomorstva, kmetijstva, industrije ter komunalnih naprav. Republiška sredstva bodo uporabljena v kmetijstvu in šolstvu, medtem ko računamo na okrajna sredstva za izgradnjo stavbe za Pomorsko srednjo šolo.

Osmo poglavje

PRODUKTIVNOST IN ZAPOSLENOST

Za dosego postavljenih gospodarskih nalog je vsekakor potrebno dvigniti produktivnost dela. Le tako bomo uresničili načrte, obenem se bo pa povečala tudi realna vrednost osebnih dohodkov prebivalstva. Zato je povečanje produktivnosti dela ena izmed osnovnih nalog tega plana.

Povečanje produktivnosti bomo dosegli le, če bomo mobilizirali vse činitelje, ki vplivajo na proiz-

	Znesek	Struktura
Industrija	199,0	34,1
Kmetijstvo	35,4	6,1
Promet	258,4	44,3
Trgovina	13,0	2,2
Gostinstvo in turizem	7,0	1,2
Obrt	70,8	12,1
Komunalna podjetja	0,2	0
Skupaj	583,8	100,0

	V milijonih dinarjev
Za osnovne sklade družbenega sektorja	17.605,8
Za obratne sklade družbenega sektorja	583,8
Zasebne investicije	29,0
Vse bruto investicije	18.219,6

	V milijonih dinarjev		
	Skupaj 1957-61	Za osn. sklad	Za obr. sklad
Industrija	751,6	552,6	199,0
Kmetijstvo	604,6	569,2	35,4
Promet	14.609,6	14.351,2	258,4
Trgovina	45,1	32,1	13,0
Gostinstvo	433,5	426,5	7,0
Obrt	219,6	148,8	70,8
Komunalna podjetja	50,5	50,3	0,2
Stanovanjska izgradnja	511,0	511,0	—
Šolstvo	340,0	340,0	—
Komunalna dejavnost	649,0	649,0	—
Ostalo	4,1	4,1	—
Skupaj	18.219,6	17.634,8	583,8

	V milijonih dinarjih	
	1957-61	Struktura
Lastna sredstva	6.923,6	38
Občinska sredstva	477,0	3
Ostala sredstva	10.819,0	59
Skupaj	18.219,6	100

vodnost in izboljšali delovne razmere v gospodarstvu, povečali osnovna sredstva, enakomerneje preskrbovali tovarne z reprodukcijskim materialom ter če bomo razširili tržišče. Spremenjeni sistem pri delitvi dohodka gospodarskih organizacij bo vzpodbudno vplival na proizvajalce in delovne kolektive, da bodo povečali produktivnost. Vzpodbudnejše nagrajevanje bo ustvarilo pri neposrednih proiz-

vajalcih večje zanimanje za delo, da bodo bolje izkoriščali obstoječe zmogljivosti in bolje organizirali delo. Povečali pa bodo tudi zanimanje za strokovno izpopolnitev. Produktivnost, izražena v narodnem dohodku na enega zaposlenega v gospodarstvu se bo večala v letih 1957 do 1961 povprečno za 5,5 odstotka na leto. Porast produktivnosti do leta 1961 bo v celotnem gospodarstvu naslednji:

	Povprečno v %			
	1956	1961	Indeks	letno poveč.
Družbeni bruto proizvod na enega zaposlenega v gospodarstvu	1.849	2.332	126	4,8
Narodni dohodek na enega zaposlenega v gospodarstvu	659	863	131	5,5
Število zaposlenih v gospodarstvu	2.670	3.738	140	7

Prikaz produktivnosti dela nam ne daje prave slike, ker bo produktivnost porastla v mnogo večji meri, kar pa iz podatkov ni razvidno, ker so cene pomorskih prevoznih uslug na svetovnem tržišču v letu 1957 padle za 30 % in se je narodni dohodek zaradi tega zmanjšal za milijardo 560 milijonov dinarjev. Na ta porast bodo vplivale tudi povečane proizvodne zmogljivosti, ki pa v prikazu porasta produktivnosti niso izčrpane.

Prebivalstvo	1953		1956		1961	
	Struktura	Struktura	Struktura	Struktura	Struktura	Struktura
Skupaj	10.344	100	9.385	100	12.218	100
Kmečko	2.785	27	2.509	27	2.876	24
Nekmečko	7.549	73	6.877	73	9.372	76

Število kmečkega prebivalstva se bo glede na celotno prebivalstvo do leta 1961 predvidoma zmanjšalo, s čimer se bo socialni sestav prebivalstva znatno izboljšal.

Število zaposlenih se bo povečalo do leta 1961 za približno 1.274 ljudi, v negospodarskih panogah pa spodarsko dejavnost približno 1.068 ali za 255 ljudi povprečno vsako leto se bo število zaposlenih povečalo leto. Od tega se bo vključilo v gonarodni dohodek zaradi tega za 206 ljudi. V kmetijstvu se bo število aktivnega prebivalstva predvidoma povečalo za 367 ljudi.

Socialna struktura prebivalstva v občini se bo gibala takole:

Deveto poglavje
OSEBNA POTROŠNJA
IN DRUŽBENI STANDARD
Skladno z Resolucijo Zvezne
ljudske skupščine o perspektivnem

razvoju osebne in splošne potrošnje ter po perspektivnih planih višjih teritorialnih enot za obdobje 1957 do 1961 se mora v prihodnjih letih zagotoviti povečanje osebne potrošnje in družbenega standarda.

Predvidevamo, da bo osebna potrošnja naraščala za 7,7 % na leto, na prebivalca pa za 2,2 % na leto.

Osebna potrošnja se bo predvidoma večala takole:

(Tabela na naslednji strani)

Osebna potrošnja na prebivalca bo v naši občini v primerjavi z okrajem nižja, kar je v skladu z okrajnim perspektivnim planom ki za obalno področje predvideva počasnejši porast osebne potrošnje.

Naraščanje osebnih dohodkov in osebne porabe prebivalstva temelji na predvidenem gospodarskem razvoju in povečanju produktivnosti dela.

Na osnovi spremenjenega načina pri delitvi dohodka gosp. organizacij je treba uvesti takšno razdelitev osebnih dohodkov, da bo zaslužek vsakega posameznika odvisen od njegovega uspeha pri delu in da bodo bolj kot doslej osebni dohodki odvisni od produktivnosti in kvalificiranosti.

Od porasta kmetijske proizvodnje in tržnih presežkov, od uspehov v poslovanju kmetijskih organizacij in od kooperacije zasebnih proizvajalcev s kmetijskimi zadrugami je odvisna osebna potrošnja kmetovalcev. Osebna potrošnja kmetijskih proizvajalcev bo narastla povprečno za 2,8 % letno.

Skladno s smernicami perspektivnega plana občine in splošne politike za izboljšanje življenjske ravni bodo morali organi družbenega upravljanja ustrezno razporejati sredstva za osebno potrošnjo in izboljšanje družbenega standarda.

Prav tako moramo razvijati tiste gospodarske panoge, ki posredno vplivajo na izboljšanje življenjskih razmer prebivalstva, in v tem smislu razvijati zlasti trgovino in obrt ter ostale uslužnostne dejavnosti predvsem v Piranu in Portorožu.

Razvoj družbenega standarda bo v skladu z navedenimi smernicami hitrejši kot v prejšnjih letih. Predvidevamo, da bodo družbeni izdatki za vzdrževanje šolstva, zdravstva, socialne zaščite in komunale zaradi zaostajanja teh dejavnosti za splošnim razvojem porasli takole:

(Tabela na naslednji strani)

Nagli porast izdatkov družbenega standarda je v zvezi s hitrim naraščanjem števila prebivalstva, ki se bo povečalo za 30 %, ter s predvideno spremembo socialnega sestava prebivalstva. To velja predvsem za mesto Piran, kjer predvidenega povečanja delovne sile v gospodarskih in negospodarskih dejavnostih ne bomo mogli doseči brez doselitve novih kadrov v občino. Zato

	Vrednost v tisočih dinarjev			
	1956	1961	Indeks	Povprečno let. povečanje
Skupaj	964.114	1.398.638	145	7,7
Na prebivalca v din	102.729	114.473	111	2,2
Kmečko prebival.	394.507	459.732	117	3,1
Nekmečko preb.	569.607	939.907	165	10,5

Namen izdatkov	V tisočih dinarjev		
	1956	1961	Indeks
Solstvo	27.294	48.922	179
Kultura	2.872	3.691	129
Socialno varstvo	12.885	15.000	116
Zdravstvo	2.900	4.500	155
Komunala	4.144	12.500	302
Tel. vzgoj. in družb. org.	.224	5.000	408
Skupaj iz proračuna	51.319	89.613	175

bodo morale posamezne službe družbenega standarda toliko bolje delovati in reševati posamezna vprašanja na svojem področju hitreje kakor v preteklem obdobju. Takšno smer razvoja narekuje naraščanje osebne potrošnje, pa tudi nadaljnja razširitev socialističnih proizvodnih odnosov bo zahtevala večjo razgibanost vseh dejavnosti, ki neposredno vplivajo na reševa-

nje vprašanj družbenega standarda.

Zaradi skromnih investicijskih vlaganj v osnovne sklade družbenega standarda v preteklem obdobju bo v bodoče nujno potrebno bolj povečati investicijske izdatke v te namene kakor izdatke za kritje tekočih potreb.

Zato se bodo investicije družbenega standarda v prihodnjem obdobju gibale takole:

Namen	Vrednost v milijonih dinarjev		
	Povprečje 1954-1956	Povprečje 1957-1961	Indeks
Solstvo	3,0	68,0	2.267
Kultura	—	—	—
Soc. varstvo	1,4	—	—
Zdravstvo	—	—	—
Komunala	18,9	129,8	687
Telesna vzgoja	0,7	0,8	114
Skupaj	24,0	198,6	174
Stanovanjska izgradnja	43,0	102,2	238
Vse skupaj	67,0	300,8	553

Zaradi zelo omejenih možnosti za črpanje investicij družbenega standarda predvidevamo v prihodnjem obdobju samo tiste gradnje in obnovitve, katerih izvršitev je neodložljiva. Predvsem gre tu za šolstvo, stanovanjsko izgradnjo ter tiste komunalne naprave, ki jih terja tudi naraščajoči razvoj turizma. Pri projektiranju predvidenih investicijskih objektov bo potrebno skrajno paziti na varčevanje in cenenost. Potrebna so sodobna stanovanja, a načrti morajo biti skromni in skladni s sredstvi, s katerimi je treba zadovoljiti čim več potreb. Največji del sredstev za družbeni standard bomo dobili pri občinskem stanovanjskem skladu. Potrebno pa bo uporabiti razpoložljiva lastna sredstva gospodarskih organizacij, in to predvsem pri podjetjih »Splošna plovba« in Rudnik Sečovlje, da bi mogli zgraditi kar največ stanovanj ter urediti čim več komunalnih vprašanj. V prihodnjem obdobju bomo pritegnili tudi sredstva državljanov za gradnjo stanovanj na združni podlagi, prav tako bomo stremeli za tem, da se bo čim več komunal-

nih služb finansiralo pretežno iz lastnih dohodkov. Ker pa vemo, da vsa ta sredstva vseeno ne bodo zadostovala za uresničitev minimalnega programa na področju družbenega standarda, bomo v skladu s smernicami zveznega, republiškega in okrajnega perspektivnega plana skušali dobiti sredstva tudi od višjih teritorialnih enot. V tem pogledu računamo, da bo mogoče največ sredstev dobiti pri zveznih natečajih za investicijska posojila, namenjena ureditvi komunalni in sorodnih vprašanj v turističnih občinah. Prav tako računamo, da bo mogoče iz sklada za kadre LRS financirati izgradnjo Pomorske srednje šole. Brez dvoma bo razvoj pomorstva zahteval tudi najnujnejšo ureditev stanovanj za zelo povečani kader pomorščakov, vendar lokalna sredstva ne dajejo v tem pogledu niti minimalne zadovoljitve kljub velikim prispevkom podjetja »Splošna plovba«. Na osnovi podrobne proučitve so na merodajnih mestih prišli do zaključka, da je pomoč nujna.

Na osnovi tega predvidevamo, da bodo za družbeni standard v raz-

dobju 1957 do 1961 na razpolago naslednja sredstva:

(Tabela na naslednji strani)

STANOVANJSKA IZGRADNJA

Razpoložljiva sredstva za stanovanjsko izgradnjo bodo v prihodnjih letih znašala 511 milijonov dinarjev in se bodo predvidoma formirala takole:

(Tabela na naslednji strani)

Ta sredstva bomo porabili v prvem obdobju v glavnem za adaptacije neveljivih stanovanj, za kar bo potrebno okoli 170 milijonov dinarjev. Na ta način bo mogoče pridobiti predvidoma 350 stanovanj. Ta predvidevanja slo-nijo na dosedanjih izkušnjah, po katerih so znašali povprečni stroški za obnovo enega stanovanja okoli 700.000.— dinarjev. Ker pa bo pri stanovanjski skupnosti osnovan poseben servis za obnovo stanovanj, bodo po podrobnih analizah ti stroški znašali le okoli 500.000.— dinarjev.

V drugem obdobju perspektivnega razvoja, začenši jeseni 1958, pa bo nujno potrebno začeti z gradnjami novih stanovanj. Za gradnje novih stanovanj predvidevamo okoli 341 milijonov dinarjev, s čimer bomo mogli predvidoma zgraditi 110 stanovanj. V tej vsoti so upoštevane tudi komunalne investicije, ki so potrebne v zvezi s stanovanjsko izgradnjo. Te komunalne investicije pa bodo minimalne zaradi že obstoječih komunalnih naprav na predvidenih zazidalnih površinah.

Skladno s splošnimi težnjami za pospešitev stanovanjske izgradnje bo v prihodnjem obdobju v združni gradnji zgrajenih okoli 30 zasebnih stanovanj. Ostala nova stanovanja bodo gradila podjetja, od tega »Splošna plovba« 65, ostalo pa Rudnik Sečovlje in druge gospodarske organizacije. V bodoče bo treba čim manj razkošno graditi in maksimirati stanovanjske neto površine. Te naj bodo predvidoma naslednje:

trosobna stanovanja	65 m ²
dvosobna stanovanja	55 m ²
enosobna stanovanja	40 m ²
samske sobe	12 m ²

Nova stanovanja morajo biti v prihodnjem obdobju osredotočena na enem mestu, da se s tem čim bolj znižajo stroški za dodatne komunalne naprave. Mesto za novo stanovanjsko naselje še ni dokončno določeno, vendar bo zgrajeno v trikotu med cesto Portorož—Sv. Lucija in cesto Sv. Lucija—Koper.

V prihodnjem obdobju bo moral Občinski ljudski odbor Piran energično onemogočiti težnje po podražitvi gradenj in s svojo kreditno politiko preko stanovanjskega sklada vplivati na izvajanje stanovanjske izgradnje v prihodnjih letih.

Vrednost v milijonih dinarje

Stanovanjski sklad občine	324,0
Negospodarske investicije iz proračuna občine	61,2
Občinska sredstva skupno	385,2
Posojila in dotacije višjih teritorialnih enot in prispevki gospodarskih organizacij	1.154,9

V milijonih dinarjev

— prosta sredstva stan. sklada občine	196
— lastna sredstva »Splošne plovbe«	100
— lastna sredstva ostalih gosp. organizacij	50
— pomoč republike z izrednim kreditom za izgradnjo stanovanj za pomorščake	100
— posojilo republike za izgradnjo stanovanj za rudarje	50
— sredstva zasebnikov za združeno gradnjo	15
Skupaj	511

KOMUNALA

V prihodnjem obdobju bomo komunalnim vprašanjem posvetili mnogo več pozornosti kakor doslej. To je nujno potrebno, ker komunala zaostaja za splošnim razvojem naše občine, zlasti pa še zaradi turizma, za katerega so sedanje komunalne naprave postale resna ovira. V prvi vrsti bo potrebno dokončno elektrificirati vse vasi, ki se nahajajo v neposredni bližini električnega omrežja. Nadalje bo potrebno zamenjati skrajno zastarele in ponekod za življenje nevarne električne napeljave, s čimer se bo dosedanji odstotek izgub električne energije, ki znaša 33 in še več odstotkov, kar je za 20 % nad povprečjem, močno znižal. K temu bodo dosti pripomogle nove trafopostaje in ureditev električnega omrežja v Piranu in Portorožu. Naraščajoči turistični promet neodložljivo zahteva, da zamenjamo in moderniziramo pred vojno napeljano javno razsvetljavo v Portorožu in glavnih ulicah Pirana. V Sečovljah bomo v prihodnjem obdobju začeli z vrtalnimi deli in zajeli približno 50 litrov vode v sekundi. Problem vode v naši občini, ki je danes zelo pereč, bomo na ta način zelo omilili.

Ker je preskrba z vodo v obalnih občinah nezadostna, bo potrebno za dokončno rešitev vodne preskrbe najti skupno pot.

Sprehajališča, ulice, trgi doslej še zdaleč ne odgovarjajo potrebam sodobnega turizma. Računamo, da bi bilo mogoče s sorazmerno majhnimi sredstvi to vprašanje zadovoljivo rešiti. S

tem v zvezi bo potrebno preložiti tudi sedanjo cesto Portorož—Piran, ki je na mnogih mestih popolnoma nepregledna, kar čestokrat povzroča nesreče, ovira pa tudi delo ladjedelnice.

Za vzdrževanje javne snage bo treba kupiti prevozno sredstvo za odvažanje smeti in za škropljenje ulic, urediti tržnice v Piranu ter nakupiti vozilo za prevoz mrličev. Nadalje bo treba čimprej urediti parke in nasade, urediti parkirne prostore in na sprehajališčih namestiti klopi.

Kanalizacijske naprave so zelo slabe. Ker se kanali v Portorožu in Piranu ter drugod izlivajo v morje v neposredni bližini plaž, bo nujno, da nakupimo potrebne čistilne naprave in tako preprečimo ponovitev epidemije iz leta 1956.

Naraščajoči turizem, zlasti povečano število tržaških gostov, nujno zahteva, da uredimo in razširimo kopališče in druge športne naprave. Ker vemo, da vsa ta vprašanja ovirajo gostinstva in turizem, bo potrebno, da tudi gospodarske organizacije prispevajo za obnovo in ureditev komunalnih naprav. Ker pa je dvig turizma, zlasti inozemskega, želja celotne naše družbe, računamo, da bosta zveza in republika kreditirali tudi nekatere komunalne naprave.

Kot je že poudarjeno, je treba komunalna vprašanja reševati ne samo zaradi izboljšanja družbenega standarda, ampak tudi zato, da se bo lahko turizem še nadalje razvijal. Po predvidenih investicijskih programih bo potrebno vložiti naslednja sredstva:

V milijonih dinarjev

— elektrifikacija vasi, zamenjava omrežja, nove trafopostaje in javna razsvetljava	160
— ureditev vodovoda	250
— ureditev sprehajališč, ulic in trgov	22
— preložitev ceste	122
— javna snaga, ureditev pogrebne službe, ureditev tržnice, parkov, nasadov, parkirnih prostorov in klopi	32
— kanalizacija	29
— razširitev kopališča in zgraditev naprav za vodno smučanje in tenis	27
— manjše ureditve, načrti in podobno	7

Skupaj 649

Če izvršimo predvidena dela, računamo, da bodo rešena najvažnejša in najbolj pereča komunalna vprašanja. Predvidevamo, da se bodo investicijska sredstva za navedena dela formirala takole:

(Tabela na naslednji strani)

Vzdrževanje komunalnih naprav je v zadnjih letih bilo v veliki meri odvisno od dotacij iz občinskega proračuna. S predvideno reorganizacijo in ustanovitvijo samostojne Uprave komunalne dejavnosti, ki bo imela status ustanove s samostojnim finansiranjem, bo omogočeno večje varčevanje in smotrnejša poraba sredstev. Nadalje pa bodo morali v prihodnjih letih tudi državljanji več prispevati za izdatke komunale, njih letih tudi državljanji več prispevati za izdatke komunale, saj to koristi prebivalcem občine.

Računamo, da se bodo tekoči izdatki v prihodnjem obdobju zaradi predvidene razširitve naprav sicer povečali, da pa bodo dotacije iz proračuna ostale na približno istem nivoju. V primerjavi z letom 1956 bodo tekoči izdatki leta 1961 znašali:

(Tabela na naslednji strani)

Tekoči izdatki za komunalno dejavnost bodo narastli, istočasno pa bodo naraščali lastni dohodki in to predvsem zaradi tega, ker so v letu 1957 sprejeli nekatere objekte v upravljanje. Z novimi investicijami se predvidevajo dohodki še od povečane plaže in vodnega smučanja ter ostalih del ki jih opravlja Uprava komunalne dejavnosti v Piranu (vzdrževanje zgradb SLP).

ZDRAVSTVO

Računamo, da bodo izdatki za zdravstvo v prihodnjih petih letih narasli, ker se bodo stroški brezplačnega zdravljenja zaradi dviga cen oskrbnega dne povišali. Prav tako bodo narastli izdatki za preventivno zdravstvo, ker so bile dosedanje dotacije zate namene prenizke. Potrebno bo organizirati redne preglede šoloobveznih otrok, in sicer vsaj dvakrat na leto rentgenski pregled in vsaj tolikokrat pregled zobovja. Nadalje bo treba pojačati borbo proti nalezljivim boleznim s cepljenjem in drugimi sanitarnimi ukrepi, za kar so bila dosedanja proračunska sredstva nizka. Izdatki za zdravstvo bodo narastli tudi zaradi nujnega povečanja števila zdravstvenega osebja.

Če upoštevamo povečanje števila prebivalstva, ki bo v primerjavi z letom 1956 narastlo za 30 %, je razumljivo, da je povišanje izdatkov za zdravstvo nujno potrebno. Ti izdatki pa bodo porastli tudi zaradi uvedbe proračunskega prispevka. Ker se kurativni izdatki krijejo iz sredstev socialnega zavarovanja, navaja-

V milijonih dinarjev	
— iz zveznih in rep. sredstev za pospeš. turizma	576,1
— sredstva občinskega proračuna	56,9
— prispevki gospodarskih organizacij	16,0
Skupaj	649,0

	V tisočih dinarjev		
	1956	1961	Indeks
Tekoči izdatki	24.878	81.000	326
— osebni	11.827	37.252	315
— operativni	8.045	14.345	178
— funkcionalni	5.006	29.403	587

Finansiranje tekočih izdatkov bo v letu 1961 naslednje:

	1956	1961	Indeks
Dohodki iz občin. proračuna	4.144	5.000	121
Lastni dohodki komunale	20.734	76.000	367
Skupaj	24.878	81.000	326

mo le porast izdatkov za preventivo. Le-ti bodo po letih naslednji:

	Vrednost v tisočih dinarjev
1956	3.500
1957	6.500
1958	7.000
1959	7.000
1961	7.000

Breme preventivnih izdatkov bo potrebno v bodoče delno prenesti na državljane in podjetja.

SOCIALNO VARSTVO

Število podpirancev bo v prihodnjem obdobju ostalo približno na istem nivoju, toda zaradi splošnega porasta cen se bodo morale nujno povišati podpore. Dosedaj je povprečna mesečna podpora znašala 2.500.— dinarjev, kar je vsekakor dosti prenizko. Glede začasnih in enkratnih podpor je v naši občini zelo pereče, ker smo turistični kraj in zaposlujeemo v sezoni veliko število nekvalificirane delovne sile. Ti ljudje so v izvensezonskem času seveda brez življenjskih sredstev. Odslej bo treba vse take primerne bolj preudarno reševati ter omejiti prevelik dotok takih ljudi v naše kraje, ki, kot je že omenjeno, bremenijo izdatke za socialno varstvo.

ŠOLSTVO

Predvidevamo, da bo število šoloobveznih otrok, kakor tudi

	1955	1956	Indeks
Število šoloobveznih otrok	1.159	1.785	154
Ostali učenci in dijaki	171	370	216

Iz navedenega vidimo, da se bodo potrebe po učnih prostorih povečale za približno tri četrtine. To je zaradi že sedaj tesnih prostorov izredno pereče vprašanje. Zaradi tega je nujno potrebno v najbližji prihodnosti zgraditi stavbo za osemletko. Predvidoma bi finansirali iz sredstev stanovanjskega sklada občine, kar je po obstoječih predpisih dopustno,

Zaradi odselitve Doma za defektne otroke iz naše občine bodo stroški za oskrbovanje domačih otrok, ki sedaj stanujejo pri starših, povečani, saj bo potrebno zanje plačevati polno oskrbnino. V ostalih mladinskih domovih pa predvidevamo, da bodo izdatki ostali v glavnem isti. Prav tako se ne bodo zvišale podpore za otroke padlih borcev, ker jih bomo po letu 1958 finansirali iz zveznega proračuna, iz občinskega proračuna pa bomo izplačevali samo dodatne izredne podpore ter pomoč socialno in zdravstveno ogroženim borcem NOB.

Šolske kuhinje bodo v prihodnjih letih povišale svoje izdatke. Le-ti so bili doslej mnogo prenizki in jih je treba zvišati, da se tako zagotovi izboljšanje prehrane in omogoči otrokom iz oddaljenih krajev vsak dan topla malica. Izdatki za oskrbnine v socialnih domovih, zlasti v Domu onemoglih, se bodo pri nas precej povišali, ker imamo veliko kmečkih gospodarstev, kjer so gospodarji že stari in za delo skoraj nesposobni, a nimajo svojcev, ki bi jih vzdrževali. Ta vprašanja bo potrebno še nadalje reševati tako kot doslej, to je s sklepanjem pogodb, da uvrstijo nepremičnine med SLP in da se te osebe preselijo v Dom onemoglih.

število učencev v drugih šolah, v naslednjih petih letih narastlo takole:

	1955	1956	Indeks
Število šoloobveznih otrok	1.159	1.785	154
Ostali učenci in dijaki	171	370	216

in sicer dve tretjini investicijskih stroškov, ostali del investicijskih stroškov pa bi prispevala podjetja naše občine. Skupni investicijski stroški bodo znašali 150 milijonov dinarjev. Z gradnjo je treba začeti najkasneje v letu 1960.

Prav tako bo potrebno skladno s perspektivnim planom okraja začeti z graditvijo stavbe za Po-

morsko srednjo šolo, ker sedanji prostori ne odgovarjajo sodobnim zahtevam. Razen tega pa je to potrebno zaradi naglega razvoja slovenske trgovske mornarice, ki zahteva ustrezno povečanje usposobljenega strokovnega kadra. Predvideno je, naj bi se zmogljivost učnih in drugih prostorov Pomorske srednje šole v primerjavi z letom 1956 skoraj podvojila. Skupni investicijski stroški, vključno z opremo, bodo predvidoma znašali 190 milijonov dinarjev in bi se krili iz republiških in okrajnih sredstev.

Drugih investicij v šolstvu ne predvidevamo. Potrebno pa bo povečati proračunske izdatke za šolstvo za dva milijona dinarjev letno in to za povečanje osebnih dohodkov zaradi napredovanja učnega osebja. Kljub velikemu povečanju števila šoloobveznih otrok ne bo potrebno povečati števila učiteljev in profesorjev, ampak bo le nekaj sprememb pri sestavi učnega osebja.

KULTURA IN PROSVETA TER DRUŽBENE ORGANIZACIJE

V prihodnjem obdobju se izdatki za te namene ne bodo bistveno spremenili. Finansiranje gledališke dejavnosti bo prevzel zavod »Primorske prireditve«. Izdatki za vzdrževanje knjižnice bodo ostali enaki dosedanjim, pač pa je treba povečati število in kvaliteto knjig. To pa bo predvidoma treba finansirati iz lastnih dohodkov knjižnice. Na ta način bo možno pritegniti nove bralce. Za doseg tega namena bo treba v večji meri knjigo približati kmečkemu in delavskemu prebivalstvu ter razširiti slovensko knjigo med mladino.

Kulturno prosvetno dejavnost bo treba v prihodnjem obdobju nasloniti predvsem na »Svobode«, ki morajo s svojim delom postati žarišče množične kulturne delovnih ljudi. Iz ozkih okvirov delovanja posameznikov je treba stopiti v delovne kolektive in šole in tako vključiti vse sloje prebivalstva v živahno kulturno prosvetno dejavnost. V prihodnjih letih bo tudi treba na tem področju ob upoštevanju navedenih smernic preiti na finansiranje iz lastnih dohodkov.

Družbene organizacije bodo tudi v bodoče prejemale dotacije v dosedanji višini. Predvidevamo pa, da bo članstvo družbenih organizacij, predvsem mladina, v prihodnjih letih narastlo, za kar pa bo treba vsestransko povečati delavnost.

Zaradi naraščajočega zanimanja za šport in telesno vzgojo bo treba urediti športni stadion. Za to predvidevamo iz sredstev občinskega proračuna 4,1 milijonov dinarjev.

DRŽAVNA UPRAVA

Prenos pristojnosti z višjih organov na občine zahteva, da v

prihodnjem obdobju izpopolnimo kadre občinskega ljudskega odbora, tako po številu kakor po kvalifikacijskem sestavu. Vendar pa nizki osebni prejemki v državni upravi in splošno pomanj-

kanje kadra otežkočajo to izpopolnitev.

V letu 1956 smo imeli takole sistematizirana in zasedena delovna mesta:

	sistema- tizirana	zasedena	razlika
Skupaj	48	45	— 3
— višja izobrazba	8	6	— 2
— srednja izobrazba	25	11	— 14
— nižja izobrazba	15	28	+ 13

To stanje seveda ni zadovoljivo in bo potrebno, da do leta

1961 dosežemo naslednjo sliko:

	zasedeno 1961	struktura
Skupaj	59	100
od tega:		
— visoka izobrazba	14	24
— srednja izobrazba	4	7
— srednja izobrazba	25	42
— nižja izobrazba	16	27

To bo mogoče doseči s smotnim štipendiranjem kadrov na srednjih, višjih in visokih šolah.

Proračunski izdatki za državno upravo bodo v prihodnjem obdobju porasli takole:

	V tisočih dinarjev	
	1956	1961
Izdatki		
osebni izdatki	20.496	27.950
operativni izdatki	5.706	6.000
funkcionalni izdatki	1.255	1.950
Skupaj	27.430	35.900
proračunska rezerva	1.932	3.444
vsega skupaj	29.362	39.344

V primerjavi z letom 1956 se bodo izdatki za državno upravo povišali za 31 %, proračunska rezerva pa za 78 %. To povišanje bo nastalo zaradi uvedbe proračunskega prispevka, izboljšanja kvalifikacijskega sestava kadrov, zaradi rednega napredovanja uslužbencev, pa tudi zaradi povečanja števila uslužbencev zaradi prenosa pristojnosti z okraja na občinski ljudski odbor.

10. poglavje

PERSPEKTIVNI RAZVOJ POSAMEZNIH PANOG GOSODARSTVA INDUSTRIJA

Razvoj industrije v občini Piran po potekal skladno z okrajnim perspektivnim planom in razvojem ostalih panog gospodarstva v občini. Ker industrijska proizvodnja črpa večino surovin doma, ima vse možnosti za povečanje. Povečanje bomo dosegli predvsem:

- z večjo produktivnostjo dela; s tem se bosta povečala osebni dokodek in družbeni standard;
- s kar najbolj temeljitim izkoriščanjem surovin, predvsem v Piranskih solinah in v Rudniku črnega premoga Sečovlje;
- z uvajanjem sodobnih tehnoloških postopkov in z izboljšanjem organizacije dela, z vzpodbudnim nagrajevanjem in izpopolnitvijo kvalifikacijskega sestava delovne sile;
- z znižanjem normativov materiala in z uvedbo kar najbolj mehaniziranega dela;
- z vlaganjem investicij v tista osnovna sredstva, ki vplivajo na povečanje proizvodnje in boljše izkoriščanje surovin, z boljšim investicijskim vzdrževanjem in rednejšo izmenjavo izrabljenih naprav in ostalih osnovnih sredstev.

Povečanje proizvodnje glede na pretekla leta se bo gibalo takole:

	Vrednost v tisočih dinarjev		
	1956	1961	1956
Vrednost proizvodnje	1,092.568	1,980.312	181

V prihodnjem obdobju bo torej proizvodnja narastla za 81 %. Pri tem bi se povečala proizvodnja premoga za 87 %, proizvodnja soli za 42 %, proizvodnja v

ladjedelnici za 200 % in proizvodnja v Tovarni mila za 54 %.

Proizvodnja premoga bo narastla zaradi novih odkopov in novih slojev. Proizvodnja soli je

res v pretežni meri odvisna od vremenskih prilik, vendar bo v prihodnjem obdobju podjetje moralo z izboljšanim načinom dela in boljšo mehanizacijo dvigniti donos soli na kvadratni meter. Proizvodnja v ladjedelnici se bo dvignila zaradi specializacije pri gradnji železnih ladij. Tovarna mila pa bo morala svojo proizvodnjo delno preusmeriti na proizvodnjo kozmetičnih izdelkov.

V letu 1961 predvidevamo proizvodnjo naslednjih količin industrijskih proizvodov:

(Tabela na naslednji strani)

Za predvideni porast proizvodnje bo potrebno bolje izkoristiti obstoječe zmogljivosti, izboljšati organizacijo dela in s tem dvigniti produktivnost dela. V proizvodnjo po potrebo vključiti več srednjestrokovnega in visokostrokovnega kadra.

Predvidene investicije bodo porabljene v Rudniku Sečovlje, Piranskih solinah, Ladjedelnici in v manjši meri v Tovarni mila. Predvidevamo, da bo skupna vsota investicijskih sredstev, vloženih v osnovna sredstva, znašala do leta 1961 brez investicijskega vzdrževanja 552,6 milijonov dinarjev, povečanje obratnih sredstev pa bi znašalo za vsa industrijska podjetja 314 milijonov dinarjev.

Investicijska sredstva bodo vložena takole:

(Tabela na naslednji strani)

Investicijska sredstva se bodo črpala iz naslednjih virov:

(Tabela na naslednji strani)

Investicije v Rudniku črnega premoga Sečovlje, ki so bile vložene iz sredstev DOZ, so v gornjem pregledu vštete. Znašale so 107 milijonov dinarjev ter jih je rudnik prejel ob elementarni nesreči, ki ga je zadela leta 1957.

Rudnik črnega premoga Sečovlje bo vložil 99,6 milijonov dinarjev iz lastnih sredstev za odpiranje severnovzhodnih rovov, za nakup nove opreme pa bo potreboval 35 milijonov dinarjev, ki jih bo priskrbel iz splošnega investicijskega sklada preko natečajev.

V Piranskih solinah bo v prihodnjih petih letih vloženi investicij v vrednosti 201 milijonov dinarjev. Iz lastnih sredstev bo podjetje krilo 141 milijonov dinarjev, in to predvsem za dograditev proizvodnega področja Lere in izpopolnitev voznega parka, gradnjo in preureditev proizvodnega področja Fontanigge, gradnjo skladišča in zamenjavo električnega omrežja. Predvidevamo, da bo podjetje dobilo 60 milijonov dinarjev kredita iz splošnega investicijskega sklada.

Predvidene investicije v Ladjedelnici, ki bodo znašale 81,2 milijonov dinarjev, bodo porabljene za mehanizacijo in v gradnjo podvozov. Sredstva za to bo podjetje dalo iz lastnih skladov.

	Enota mere	1956	1961	Indeks
Rudnik Sečovlje				
— črni premog	t	24.020	45.000	187
Piranske soline				
— morska sol	t	17.618	25.000	142
Ladjedelnica				
— novogradnje	Tisoč EU	62	296	477
— usluge	Tisoč EU	28	84	300
— popravilo ladij	Tisoč EU	190	420	221
Tovarna mila Piran				
— mila in pralni praški	t	954	1.620	170
— sredstva za čiščenje	t	443	485	109
— loščila	t	40	50	125
— glicerin	t	9	15	167

	Število	Indeks
1956	938	100
1961	1.142	122

Iz navedenega je razvidno, da se bo število zaposlenih povečalo za 22 %.

Fizični obseg proizvodnje premoga v Rudniku Sečovlje, računano po cenah iz leta 1956, bo v letu 1961 znašal:

(Tabela na naslednji strani)

Do leta 1961 bo proizvodnja premoga v primerjavi z letom 1956 narasla za približno 87 %, kar bo v glavnem posledica vloženih investicij in boljše organizacije dela. Rudnik Sečovlje bo dosegel v letu 1961 proizvodnjo 45.000 ton črnega premoga. Investicije, ki so potrebne za tako visoko proizvodnjo premoga, so omejene predvsem na jamska dela. Odobren je že investicijski program v znesku 115 milijonov dinarjev. Zanj bo podjetje iz lastnih sredstev finansiralo 99,6 milijonov dinarjev. Investicije v višini 35 milijonov dinarjev, ki so potrebne za nakup opreme, si bo podjetje priskrbelo na investicijskih natečajih.

Z odpiranjem novih rogov in slojev in s preprečevanjem dotekanja vode na rudna polja bo Rudnik Sečovlje zmanjšal proizvodne stroške. Proizvodni stroški so večji zaradi porabe električne energije. Predvideno povečanje proizvodnje premoga bo v glavnem dotekalo iz novo odprtih rudnih polj v letu 1959.

Po ocenitvah zalog premoga na področju Sečovelj računamo, da bo rudnik to proizvodnjo z lahkoto dosegel.

Družbeni bruto proizvod se bo pri rudniku v prihodnjih petih letih v primerjavi z letom 1956 povečal za 57 %, narodni dohodek za 67 %, delovna sila pa le za 26 %.

(Tabela na naslednji strani)

Glavni vpliv na povečanje družbenega bruto proizvoda na enega zaposlenega v letu 1961 bo imela proizvodnja na novoodprtih rudnih poljih, izboljšanje delovne razmere in uvedba mehanizacije v rudniku.

Morska sol je proizvod, ki ga v državi zelo primanjkuje in različno med proizvodnjo in potrebami krijemo z uvozom. Piranske soline zavzemajo površino približno 6,5 km²; proizvodnja precej niha, ker je odvisna od vremena. Na proizvodnjo pa je vplivala tudi delovna sila, ker so po odhodu precejšnjega števila solinarjev-optantov prišli novi in neizkušeni kadri. V zadnjih letih je bil izpopolnjen plovni park s petimi maonami, mehaniziran je bil transport soli v skladišča, nabavljeni so bili stroji za mletje in jodiranje soli. Investirali so z lastnimi sredstvi. V razdobju do leta 1961 so predvidene še investicije 201,2 milijonov dinarjev za obnovo in dograditev posa-

	Vrednost v milijonih dinarjev					
	Investirano v l. 1957	oprema	Investicije ostalo zgrad.	Skup.	Skup. 1 + 5	
Rudnik Sečovlje	107,0	35,0	—	99,6	134,6	241,6
Piranske soline	3,8	28,8	—	168,6	197,4	201,2
Ladjedelnica	9,4	71,8	—	—	71,8	81,2
Tovarna mila	—	28,6	—	—	28,6	28,6
Skupaj	120,2	164,2	—	268,2	432,4	552,6

	Vrednost v milijonih dinarjev	
	Struktura	
Lastna sredstva	328,0	73,5
Zvezna sredstva	117,6	26,5
Skupaj	445,6	100

Tovarna mila si bo morala v naslednjih letih izpopolniti strojni park, ker so osnovna sredstva v tej tovarni že zelo iztrošena. Za to namerava podjetje investirati 28,6 milijonov dinarjev, in sicer za razpršilno napravo za pralne praške. Podjetje si bo preskrbelo ta sredstva z natečajem in iz splošnega investicijskega sklada.

Vrednost osnovnih sredstev vseh industrijskih podjetij bo s temi investicijami leta 1961 v primerjavi z letom 1956 narasla za 33 %, in sicer pri Rudniku Sečovlje za 41 %, pri Piranskih solinah za 6 %, pri Ladjedelnici za 128 % in pri Tovarni mila za 31 %.

Predvidene investicije, ki so pogoj za doseg vseh teh načrtov v industriji, zahtevajo, da se v bodočem obdobju poveča tudi rentabilnost investicij. Razpoložljiva sredstva je treba vlagati tako, da bo z njimi dosežen kar največji uspeh.

Zaradi večje proizvodnje v letu 1956 predvidevamo, da se bo v panogi industrije na novo zaposlilo 204 delavcev. To povečanje delovne sile se nanaša predvsem na Rudnik Sečovlje in na Ladjedelnico Piran. V zvezi s tem bosta porast produktivnosti in gibanje zaposlenosti do leta 1961 v industriji kazala naslednjo sliko:

	1956	1961	Indeks	Povprečni
			1961 1956	letni po- rast v %
Družb. bruto proizvod na enega zaposlenega	1.350	1.697	126	4,5
Narodni dohodek na enega zaposlenega	590	851	144	7,6

Na enega zaposlenega se bo narodni dohodek povečal za 44 %, ker predvidevamo večjo produktivnost dela ter bistveno spremembo materialnih stroškov. S predvidenimi sredstvi, ki bodo vložena za preureditve in ostalo, se bo proizvodnja povečala in izboljšala in to bo vplivalo na izboljšanje materialnih stroškov.

Za predvideno povečanje produktivnosti dela in uresničenje načel zveznega, republiškega in okrajnega prespektivnega družbenega plana si morajo podjetja in ljudski odbor nenehno prizadevati, da bo poleg investicij za osnovna in obratna sredstva za-

gotovljeno tudi zadostno število strokovnega naraščaja in potrebnih stanovanj. Zaradi boljše organizacije poslovanja v industrijskih podjetjih bo potrebno povečati število visokokvalificiranega vodilnega in strokovnega osebja, to je inženirjev, ekonomistov in tehnikov.

Sestav zaposlenih bomo lahko spremenili v prid kvalificirane in visokokvalificirane delovne sile tudi s pravilnim načinom nagrajevanja.

Število zaposlene delovne sile v industriji bo v letu 1961 naslednje:

	Vrednost v tisočih dinarjev		
	1956	1961	Indeks
Proizvodnja premoga	232.994	436.500	187
	Vrednost v tisočih dinarjev		
	1956	1961	Indeks
Družbeni bruto proizvod	287.068	449.500	157
Narodni dohodek	137.018	229.000	167
Število zaposlenih	349	440	126
Družbeni bruto proizvod na enega zaposlenega	823	1.022	124

meznih solin, za nakup opreme in za dopolnitev voznega parka. Od tega bo podjetje vložilo iz amortizacijskega sklada in iz sklada za samostojno razpolaganje približno 141,2 milijonov dinarjev, sredstva v višini 60 milijonov dinarjev za obnovo Fontanigge bi si poleg iz lastnih sredstev podjetje zagotovilo z udeležbo pri zveznih investicijskih natečajih. Po ureditvi Fontanigge se bo proizvodna površina povečala za približno 500 tisoč m², na katerih bo po letu 1961 možno pridobiti 1.500 ton soli na leto. Fontanigge bodo začeli urejati v letu 1960 in bi to končali v letu 1965. Po ureditvi sedanjih naprav bo proizvodnost na m²

proizvodne površine ista, le da bodo zaposlili 36 stalnih delavcev namesto 171 sezonskih delavcev — solinarjev za dobo 6 mesecev. S tem bo podjetje zmanjšalo število zaposlenih za 99 ljudi, kar predstavlja zmanjšanje osebnih izdatkov za približno 21 milijonov dinarjev letno.

Ko bodo leta 1959 dograjene in izpopolnjene proizvodne naprave Lere, pričakujemo da se bo od leta 1960 dalje proizvodnja soli na omenjenem sektorju povečala za 10 do 15 % oziroma letno za 1.000 do 1.500 ton soli, ne da bi zvišali število delovne sile.

Povečanje proizvodnje, izračunano po cenah iz leta 1956, bo v letu 1961 naslednje:

	Vrednost v tisočih dinarjev		
	1956	1961	Indeks
Proizvodnja soli	422.832	600.000	142
	Vrednost v tisočih dinarjev		
	1956	1961	Indeks
Družbeni bruto proizvod	504.495	580.000	115
Narodni dohodek	298.422	437.000	146
Število zaposlenih	229	290	97
Družbeni bruto proizvod na enega zaposlenega	1.687	2.000	119

Ker se večja povpraševanje po kvalitetni soli, je treba izpopolniti mletje in jodiranje soli ter pranje s centrifugo, ki jo je podjetje že nabavilo.

Družbeni bruto proizvod in narodni dohodek ter zaposlena delovna sila bodo naslednji:

V zvezi z boljšo organizacijo dela in mehanizacijo ter specializacijo delovne sile se bo družbeni bruto proizvod na enega zaposlenega povečal za 19 %.

V Ladjedelnici bo obseg popravil na lesenih ladjah ostal neizpremenjen, medtem ko se bodo

dela na železnih ladjah iz leta v leto večala. Leta 1956 je bil odstotek popravil železnih ladij in pri novogradnji 27,5 % v naslednjih letih pa se bo zvišal na 60 %.

Povečanje proizvodnje v Ladjedelnici, izračunano po cenah iz leta 1956, bo naslednje:

	Vrednost v tisočih dinarjev		
	1956	1961	Indeks
Ladjedelnica	186.358	558.372	300

Ladjedelnica se specializira za gradnjo in popravila železnih ladij. V tej zvezi so bila že vložena investicijska sredstva v višini 57 milijonov dinarjev za mehanizacijo in izpopolnitev opreme, ki takšna dela omogoča, ter za izpopolnitev stranskih obratov. V letu 1961 predvidevamo, da se bo obseg proizvodnje v primerjavi z letom 1956 povečal za 200 %, delovna sila pa za 69 %.

Investicije za mehanizacijo bodo črpali iz lastnih sredstev in bodo znašale 81,2 milijonov dinarjev. Vse investicije, ki bodo porabljene v tem podjetju, se morajo vložiti za opremo, ne pa za stavbe, ker v daljni bodočnosti predvidevamo, da se bo ladjedelnica preselila na bolj ugodno mesto. Vsekakor bodo povečane potrebe v

maloobalnem prometu ter potrebe matičnega podjetja »Splošna plovba« zahtevale, da se poveča zmogljivost za popravila in novogradnje železnih ladij manjše tonaže.

Družbeni bruto proizvod, narodni dohodek in zaposlenost se bodo gibali takole:

(Tabela na naslednji strani)

Družbeni bruto proizvod se bo v primerjavi z letom 1956 v letu 1961 povečal na 550 milijonov dinarjev ali za 136 %, narodni dohodek pa na 236,1 milijonov dinarjev ali za 186 %. Glede na izredno veliko povpraševanje po tovrstnih storitvah so bile zmogljivosti v podjetju v letu 1956 izkoriščene 89 %. Z večjo specializacijo in s popolnejšo organizacijo proizvodnje na sodoben način bo podjetje z lahkoto doseglo predvideno višino bruto proizvoda.

Tovarna mila v Piranu bo morala v prihodnjem obdobju proizvodnjo delno preusmeriti na kozmetične izdelke, ker je konkurenca pri pralnih milih in ostalih sredstvih za pranje tako velika, da ji tovarna s svojimi zastarelimi napravami ne bo kos. Morala si bo zato kupiti nove stroje. Za preusmeritev proizvodnje bo moralo podjetje pravočasno usposobiti strokovnjake za proizvodnjo kozmetičnih izdelkov.

Povečanje proizvodnje, izračunano po cenah iz leta 1956, bo v letu 1961 naslednje:

(Tabela na naslednji strani)

Proizvode Tovarne mila je težko prodati zaradi močne konkurence podobnih podjetij, ki imajo dobro urejene obrate in strokovno delovno silo.

Pregled rasti družbenega proizvoda, narodnega dohodka in delovne sile bo naslednji:

(Tabela na naslednji strani)

Če hoče povečati družbeni bruto proizvod in narodni dohodek v letu 1961, mora podjetje bolj izkoriščati sredstva za delo in z boljšo organizacijo proizvodnje povečati produktivnost dela. Delna bodo investicije vplivale, da se bodo znižali proizvodni stroški in tudi prodajna cena izdelkov. Povečati bodo morali tudi izbiro, ker je to za uspeh na trgu ob povečani konkurenci nujno potrebno.

KMETIJSTVO

Družbeni bruto proizvod v kmetijski panogi bo po predvidevanjih v občini Piran porastel za 57 %.

To povečanje bo doseženo zaradi:

— bolj načrtnega izkoriščanja zemljišč, upoštevajoč smernice, ki jih kmetijstvu daje občina. Tako bomo v naši občini obnovili in gojili predvsem sadjarstvo in vinogradništvo ter povrtninarstvo;

	Vrednost v tisočih dinarjev		Indeks
	1956	1961	
Družbeni bruto proizvod	232.626	550.000	236
Narodni dohodek	82.424	236.119	286
Število zaposlenih	189	320	169
Družbeni bruto proizvod na enega zaposlenega	1.231	1.718	139
	Vrednost v tisočih dinarjev		
	1956	1961	Indeks
Proizvodi tovarne mila	250.384	385.440	154
	Vrednost v tisočih dinarjev		
	1956	1961	Indeks
Družbeni bruto proizvod	241.659	358.000	148
Narodni dohodek	35.912	69.640	194
Število zaposlenih	81	92	114
Družbeni bruto proizvod na enega zaposlenega	2.983	3.891	130

—sredstva bomo vlagali v tiste kmetijske nasade in kulture, ki so primerne za načrtno in donosno gospodarjenje; povečali bomo združno kooperacijo, razvijali in utrjevali socialistične odnose na vasi, omogočali ali uvajanje sodobne agrotehnike ter razširili pridobitve znanosti in tehnike tudi na razdrobljenih in za obdelovanje neprimernih privatnih posestvih.

Kmetijstvo bomo pospeševali predvsem preko kmetijskih posestev in kmetijskih zadrug. Socialistične kmetijske organizacije bodo razpolagale z družbenimi sredstvi za razširjeno reprodukcijo v kmetijstvu. Ta sredstva bodo uporabljena za razvoj kmetijstva na zemljiščih, ki so splošno ljudsko premoženje, pa tudi na tistih privatnih zemljiščih združnikov, ki bodo vključena v združno kooperacijo. Istočasno pa bo potrebno zaradi razdrobljenega in zaostalega kmetijstva izvajati socialistično preobrazbo na vasi.

Znaten del sredstev bo vložen tudi v nasade, ki šele čez več let rodijo, kljub temu pa pričakujemo od njih povečanje kmetijske proizvodnje v letu 1961. Kmetijsko posestvo Seča pa bo tudi povečalo število govedi.

Predvidevamo tudi, da se bo zelo povečala proizvodnja povrt-

nin, in to na sedanjih in novih površinah, predvsem na novih obdelovalnih zemljiščih splošnega ljudskega premoženja in na optantski zemlji.

V združno kooperacijo bomo vključili številne zasebne kmetovalce in ti bodo tako znatno povečali proizvodnjo in storilnost svojega dela ter svoj življenjski standard. Tako se bo socializacija naših vasi širila in krepila ob povezovanju interesov družbe z interesi individualnega proizvajalca

Razen s tem, da bodo neposredno sodelovale v kmetijski proizvodnji, bodo zadruge pospeševale kmetijsko proizvodnjo tudi s posredovanjem kreditov združnikom, s strojnimi storitvami po ekonomskih cenah ter z odkupovanjem kmetijskih pridelkov. Pri tem mora zlasti razširiti pogodbeno proizvodnjo.

Skupna vrednost kmetijske proizvodnje se bo torej povečala za 71 %. Pri tem se bo povečala kmetijska proizvodnja pri kmetijskih posestvih za 2.685 % (brez ribištva) in pri privatnikih s proizvodnjo v kooperaciji z zadrugami za 48 %.

Zemljišča se bodo spremenila v zvezi z izvajanjem nalog, ki so postavljene v okrajnem in občinskem perspektivnem načrtu.

Površina vinogradov in sadovnjakov se bo povečala zaradi predvidene obnove. Del vinogradov in sadovnjakov bomo skrčili zaradi dotrajanosti oziroma obnove na isti površini.

Zaradi ugodnega podnebja, ki omogoča gojitev zgodnjih povrtin, bomo posvetili vso pozornost, da bomo dosegli predvideno proizvodnjo. Tako bomo na primer povečali proizvodnjo paradiznika od 2.735 ton v letu 1956 na 4.257 ton v letu 1961. Vsekakor bomo povečali tudi površine te kulture od 161 na 170 ha in dvignili sedanji hektarski donos od 170 q na 250 q. Istočasno nameravamo zasaditi približno 180 ha s kulturo lavendel, iz katere bi pridobivali eterična olja. Kulture in posevke moramo spremeniti tudi zaradi pomanjkanja delovne sile. Tako moramo prilagoditi kmetijsko proizvodnjo bolj industrijskemu načinu obdelave zemlje. Istočasno pa bomo morali tudi okrepiti živinorejo, ker v zemlji primanjkuje humusa.

Poljedelska proizvodnja se bo povečala, zlasti če bomo uporabljali sortna semena, intenzivne gojili ter ščitili rastline pred boleznimi in škodljivci in če bomo bolj gojili tiste kulture, ki v naših razmerah najbolj uspevajo.

Proizvodnja nekaterih povrtninskih pridelkov bo naslednja:

(Tabela na naslednji strani)

Sedanjo proizvodnjo krompirja bomo zmanjšali in bomo v glavni pridelovali le zgodnji krompir za potrebe tukajšnjega prebivalstva in za zalaganje krajev v Sloveniji v zgodnjih mesecih. Krmilnega krompirja v obalnem pasu ne bomo priporočali, četudi dobro uspeva, ker bomo razpoložljive površine boljše izkoristili, ako jih zasadimo z drugimi povrtninami.

Sedanje vinograde, ki zavzemajo 500 ha površine z 2.164.000 trtami, bomo povečali letno za 20 ha, in sicer deloma na socialističnem sektorju, deloma pa pri privatnikih s pomočjo združne kooperacije. Več kot polovica sedanjih vinogradov je starih nad 35 let, zato jih je treba obnoviti. Predvidevamo, da bi sredstva za obnovo dobili iz splošnega investicijskega sklada; potrebno bi bilo 130 milijonov dinarjev.

Pri obnovi in razširitvi vinogradniških površin bomo morali saditi predvsem trte, ki dajejo več sort namiznih vin, predvsem izbrane sorte, kot so burgundec, malvazija ter refoško vino.

Z investicijskimi sredstvi, ki jih je že prejelo naše kmetijstvo, in z investicijami, ki jih bomo še vložili v kmetijsko proizvodnjo, računamo, da se bo število breskovih dreves in ostalih nasadov povečalo, kot sledi:

Stanje 1. I. 1957   Stanje 1. I. 1961
površina struktura   površina struktura

	v ha	v %	v ha	v %
Njive in vrtovi	1.734	67	1.764	66
Sadovnjaki	72	3	177	7
Vinogradi	501	19	500	19
Travniki	268	11	218	8
Obdelovalne površine	2.575	100 (92)	2.659	100 (95)
Senožeti	82	3	—	—
Pašniki	128	5	126	5
Močvirje	12	0	12	0
Kmetijske površine	2.812	100 (63)	2.797	100 (63)
Gozdovi	617	14	617	14
Nerodovitne površine	1.023	23	1.038	23

Enota mere		1956	1961	Indeks
Paradižnik	t	2.757,0	4.250,0	154
Grah v stročju	t	349,5	344,0	98
Fižol v stročju	t	361,0	340,0	94
Čebula	t	450,8	405,0	90
Paprika	t	77,3	220,0	285
Krompir	t	6.100,0	4.000,0	65
Druge povrtnine	t	147,0	240,0	163
Krmne rastline	t	1.003,9	1.705,0	170

Površine za pridobivanje teh kultur se bodo gibale takole:

Enota mere		1956	1961	Indeks
Paradižnik	ha	161	170	106
Grah v stročju	ha	82	60	73
Fižol v stročju	ha	95	68	72
Čebula	ha	46	30	65
Paprika	ha	11	20	182
Krompir	ha	520	500	96
Druge povrtnine	ha	19	40	210
Krmne rastline	ha	255	310	122

Enota mere		1956	1961	Indeks
Breskve	kom	6.500	32.600	517
Mandeljni	kom	2.200	10.000	454
Oljke	kom	44.000	53.000	120
Smokve	kom	9.700	13.000	134
Hruške	kom	11.600	15.500	134

Povpraševanje po teh pridelkih je bilo v zadnjih letih tolikšno, da niti zdaleka nismo mogli kriti potreb tržišča. S povečanim številom dreves pa bomo zagotovili tudi surovine za potrebe živilske predelovalne industrije. Češnjevih nasadov ne bomo spremenili, temveč bomo le sedanje obnavljali.

Površine, na katerih imamo zasajene jagode, znašajo 30 ha, ob koncu perspektivnega obdobja pa bi se povečale za 10 ha. Nasade jagod pa je potrebno vsaka tri leta obnoviti in to bomo morali storiti leta 1960.

Na kmetijskem posestvu Seča bodo gojili povrtnino v specializiranem povrtninarskem obratu s kolobarjenjem s krmnimi rastlinami. Da dosežemo planirano proizvodnjo, bo treba izvajati vrsto agrotehničnih ukrepov, med katerimi pridejo zlasti v poštev gnojenje in zaščita rastlin ter boljša obdelava zemlje.

Na privatnih zemljiščih bodo morale za povečanje kmetijske proizvodnje skrbeti kmetijske zadruge. Najbolj se bo izboljšala agrotehnika in proizvodnja na zemljiščih tistih zadruženikov, ki bodo sodelovali z zadrugo. Pri uvajanju združne kooperacije moramo gledati, da se ustvarijo trajne zveze med proizvajalci in zadrugo in da se poveča združna akumulacija in zviša raven dohodkov neposrednih proizvajalcev. Združna kooperacija lahko v povrtninarstvu doseže velik razmah, ker je povrtninska proizvodnja v naši občini izrazito povezana s trgov. Poljedelska proizvodnja pa bo zelo odvisna od organizacijskih sposobnosti zadruga, da kmetove pridelke od-

kupi in jih posreduje naprej. Pomanjkanje delovne živine navezuje kmeta na združno mehanizacijo. Združne storitve kmetom pa bodo morale biti zaračunane po ekonomskih cenah.

Povpraševanje po sadikah v naši občini lahko brez novih vlaganj krije kmetijsko posestvo Seča, ker ima na razpolago tople grede s površino 1.500 m². Poleg tega pa predvidevamo še zgraditev toplih gred v kmetijskih zadrugah v Strunjanu in Luciji. Za to bo treba 5 milijonov dinarjev investicij.

Če hočemo doseči večje hektarske donose, je treba bolj gnojiti zemljo. V našem področju je s kemičnimi analizami dognano, da vsebuje zemlja dovolj apnenca, zlasti kalcijevega karbonata, nizek pa je odstotek humusa, saj je povprečje le 1,9 %, moralo pa bi biti 3 %.

Umetna gnojila uporabljajo v naši občini v velikih količinah, saj jih porabijo na ha sedemkrat več kot v ostalih krajih države in 4,5 krat več kot v ostalih krajih Slovenije. Da pa zagotovimo gnojenje s hlevskim gnojem, predvidevamo tudi povečanje števila živine — govedi, širiti pa bo treba tudi sodoben način kompostiranja ter zeleno gnojenje. Kompost pri temeljnem gnojenju odlično nadomestuje hlevski gnoj, zlasti v nasadih in na travnikih. Treba pa bo urediti gnojišča in gnojenje jame. To vprašanje je sedaj neurejeno. Predvidevamo, da bodo morale zadruge in posestva v ta namen investirati približno 3,5 milijonov dinarjev. Gnojilno vrednost gnoja pa bo treba izboljšati tudi pri privatnih kmetovalcih. Zato bodo morale kme-

tijske zadruge pomagati kmetom, ki bodo z njimi proizvajali v kooperaciji, pri izdelavi načrtov s strokovnimi nasveti, predvsem pa s posredovanjem kreditov.

Za povečanje hektarskih donosov sta važen činitelj temeljna in dodatna obdelava zemljišč ter njih oskrba, za kar je potrebna raznovrstna mehanizacija. V tej zvezi bo treba nakupiti raznovrstne stroje, zlasti za kmetijsko posestvo Seča: traktorje s priključki, vlačilce in premetalne naprave. Nadalje bo treba nakupiti naznovrstne kmetijske opreme za zadruge v znesku 14 milijonov dinarjev.

Kmetijstvu v naši občini vsako leto zelo škodijo razne rastlinske bolezni in škodljivci; vinograde nam uničujeta peronospora in oidij, krompir nam uničujeta plesen in koloradski hrošč. Sadno drevje napada koreninar, cvetožer, zavijač in škljup. Proti splošno razširjenim rastlinskim boleznim in škodljivcem bomo morali organizirati zatiralne akcije.

V naši občini bo potrebno za povečanje obdelovalnih zemljišč meliorirati področje v Sv. Luciji, ki obsega 12 ha. Melioracije, ki bodo na tem tem področju do leta 1960, bodo stale 16 milijonov dinarjev. Razširiti bomo morali tudi namakanje zemljišč. Za to imamo stabilne in prenosne namakalne naprave.

Iz tega lahko zaključimo, da bomo v naši občini pospeševali proizvodnjo sadežev. Sadjarsko proizvodnjo bo treba specializirati za pridelovanje dobrega sadja za trg. Sadja za trg do danes ni bilo mogoče zagotoviti zaradi drobljenega in neorganiziranega sadjarstva. V zvezi s tem bo tudi v sadjarstvu združna kooperacija izhodišče za pridelovanje sadja za trg. To bo pripomoglo tudi k bolj organiziranemu odkupu in boljši predelavi sadja. Sadjarstvo bomo morali podpirati načrtno in ga obnavljati na strnjjenih področjih, kjer bo možno sodobno obdelovati, poceniti proizvodne stroške in izboljšati kvaliteto. Istočasno pa bomo morali na obnovljenih področjih gojiti povrtnino, dokler nasadi ne bodo začeli redno roditi.

Če bomo v kmetijstvu in sadjarstvu izvedli vse te ukrepe in če bomo pravočasno obnovili nasade, predvidevamo, da se bo do leta 1961 ob normalnih letinah proizvodnja takole povečala:

(Tabela na naslednji strani)

Sadike bomo morali v vinogradih posajati v predpisanih sadihvenih razdaljah in na takih področjih, kjer bo možna mehanizirana obdelava in škropljenje. Vinograde bomo morali obnavljati le po temeljito pripravljenih načrtih, predhodno raziskati sestav prsti, ugotoviti v zemlji zaloge hranljive snovi in pravilno izbi-

V tonah	1956	1961	Indeks
Breskve	19,8	672	3.394
Mandeljni	8,9	19,2	216
Oljke	—	389,7	—
Smokve	93,6	141,8	170
Hruške	83,8	220	263
Češnjje	227,6	252	111
Marellice	3,9	9,9	254
Jabolka	88,4	98,9	111

ro podlage. Pri tem bomo morali posvetiti posebno pozornost količini humusa v zemlji. Vinogradniške površine moramo globoko rigolati, ker je to posebno važno zaradi podnebnih razmer. V kooperaciji bo treba obnoviti

vinogradov organizirati enako kot v sadjarstvu, to je, pri posameznih zadrugah bomo morali ustanoviti skupnosti za obnovo vinogradov. S tem v zvezi predvidevamo, da bo pridelek grozdja porastel takole:

Enota mere		1956	1961	Indeks
Grozdje	ton	1.105,5	4.125	373

Goveje živine je glede na obdelovalne površine v naši občini izredno malo, na 1 ha pride 0,15 goveda. Vzrok je v tem, ker so v naši občini zelo slabe razmere za pridelovanje krme in ker je malo pašnikov. Razen tega je večina živine mešana pasme, ki daje majhno proizvodnjo in je nerentabilna. Potrebno bi bilo gojiti sivorjavo pasmo, ki je najbolj primerna tukajšnjim razmeram. Tudi izbiranje živine po molznosti je treba uvesti, tako da bi od sedanjega povprečja, ki je letno komaj 1.000 litrov mleka, prišli do 2.500 litrov letno na govedo. V prihodnjem obdobju bi se moralo število goved povečati od 548 v letu 1956 na 1.000 v letu 1961. Za to pa moramo povečati površine, ki bodo zasejane s krmnimi rastlinami, od sedanjih 290 ha na 360 ha. Izboljšati bi bilo treba tudi hleve ter urediti gnojne jame. Kmetijsko posestvo Seča ima že 45 plemenskih krav, ki bodo dajale plemensko živino.

RIBIŠTVO

V Piranu je ribiško podjetje »Ribič«, ki se ukvarja z lovom rib. Poleg tega lovi ribe tudi nekaj privatnikov, a njihov letni ulov je v primerjavi z ulovom ribiškega podjetja nepomemben. Podjetje »Ribič« ima 11 večjih ladij, v prihodnjih letih pa bo iz

lastnih sredstev zgradilo še 5 večjih motornih ladij.

Istočasno pa bo moralo podjetje najti sredstva za nakup ribiški mrež, podvodnih luči, sintetičnega vlakna in drugega inventarja. Podjetje je bilo dosedaj občutno pod nivojem ulova rib na eno ladjo, kakršnega ima n. pr. podjetje »Riba« Izola, to pa predvsem zaradi organizacijskih pomanjkljivosti v podjetju. V prihodnjem obdobju si bo moralo podjetje urediti organizacijo in odpraviti pomanjkljivosti pri poslovanju, ker ima za to vse možnosti, saj ima dobro opremljene ribiške ladje. Predvidevamo, da bo do leta 1961 podjetje »Ribič« obnovilo in uredilo strunjansko gojišče morskih in lagunarskih rib, katerega zmogljivost je svoj čas bila 0,9 ton. Za obnovo gojišča bo treba investirati 22 milijonov dinarjev, in sicer 15 milijonov dinarjev za ribnik, 7 milijonov pa za školjkarstvo. Zmogljivost rezervata bo 10 ton, od katerih bo 1,5 ton lagunarnih rib in 1,5 ton ostrig ter 7 ton morskih uši za konzervno industrijo. Rezervata v Seči, ki je vezan na večje investicije, bi v planiranem obdobju še ne začeli urejati, razen toliko, da bi uredili zapore ob ustju Dragonje.

Glede na investicijska vlaganja bo v letu 1961 ulov morskih rib takole porastel:

	1956	1961	Indeks
Skupen ulov — ton	674	1.890	280
Podjetje	557	1.770	318
Privatniki	117	120	103

Od skupnega ulova v letu 1961 bo največ drobnih plavih rib. Ulov tunine bo v glavnem ostal na višini leta 1955, ker to ni jadranska riba in dosedanje izkušnje kažejo, da bi upanje na povečan ulov te vrste rib ne bilo na mestu. Z gojitvijo rib v rezervatih in z vsakoletnim množičnim ulovom v Portoroškem zalivu bo

mo v letu 1961 pridobili približno 70 ton rib. Glede na to, da je v istrskih vodah, kjer lovi podjetje »Ribič«, količina ulova dosegla največjo višino, bo potrebno postopoma razširiti lovišča vzdolž jugoslovanske obale. Ker predvidevamo, da bo izšel zvezni in republiški zakon o morskem ribolovu, bo to vprašanje ribolova

ob jadranski obali šele tedaj dokončno rešeno. Večino ulovljenih rib vzame v predelavo ribja predelovalna industrija. V letu 1961 se predvideva tudi večji izvoz belih rib. Vprašanje zase je še vedno oskrba domačega tržišča z ribami, zlasti z belo ribo. Za vreditev tega vprašanja bo moralo podjetje »Ribič« v prihodnosti več storiti.

Vrednost proizvodnje bo predvidoma takšna:

(Tabela na naslednji strani)

V prihodnjem letu bo potrebno povečati produktivnost in to predvsem z večjim ulovom rib.

V občini imamo kmetijsko posestvo Seča. Površina posestva je 350 ha ali 7,9 % celotne površine občine. Osnovna naloga, ki jo ima v bodočnosti kmetijsko posestvo, je ta, da pospeši moderni način proizvodnje ter postane vzoren kmetijski obrat, ki bo s svojim delom in uspehom vplival na kmetijski razvoj področja, na katerem se nahaja. Predvidevamo, da se bo vrednost kmetijske proizvodnje do leta 1961 povečala za 102 milijona dinarjev. Tako visoko povečanje bo posledica tudi dosedanjih vlaganj v to posestvo. Podjetje se mora razvijati skladno s smernicami razvoja kmetijstva v občini, postati mora torej vinogradniško, sadjarsko in povrtninarsko posestvo, živine pa naj goji le toliko, kolikor je potrebno, da se izkoristi krma, ki bo pridobljena pri načrtnem kolobarjenju v poljedelstvu, in da se pridobi potrebna količina gnojja. Vrednost proizvodnje bo porastla takole:

(Tabela na naslednji strani)

V to preglednico je zajeta tudi proizvodnja podjetja »Cvetje«, Portorož, ki se ukvarja s cvetličarstvom. Cvetličarska proizvodnja se bo povečala od 16,5 milijonov dinarjev v letu 1956 na 24 milijonov dinarjev v letu 1961.

Zadružništvo je v letu 1956 le malo prispevalo h kmetijski proizvodnji. Od celotnega dohodka zadruge je zavzemala kmetijska dejavnost 10,4 %. Skladno s smernicami, ki jih nakazuje Resolucija Zvezne ljudske skupščine o bodočem razvoju kmetijstva in zadružništva, bo potrebno kmetijstvo modernizirati in pospeševati. Drobna kmečka gospodarstva niso bila sposobna, da bi izvedla modernizacija kmetijstva, zato bodo morale to spraviti v življenje socialistične kmetijske organizacije. V tesnem sodelovanju s proizvajalci bodo to lahko izvedle. Zadruge se morajo gospodarsko okrepiti, da bodo postale tudi ekonomsko trdni socialistični obrati, ki bodo sposobni akumulirati potrebna sredstva za razširjeno reprodukcijo kmetijstva in preskrbeti strokovno sposobne kmetijske kadre. Kmetijstvo morajo podpirati s pomoč-

	1956	1961	Indeks
»Ribič« Piran	66.000	181.032	274
Narodni dohodek se bo spremenil takole:			
	Vrednost v tisočih dinarjev		
	1956	1961	Indeks
Narodni dohodek	38.789	94.920	245
Število zaposlenih	144	196	136
Narodni dohodek na enega zaposlenega	270	484	179
	Vrednost v tisočih dinarjev		
	1956	1961	Indeks
Kmetijska proizvodnja	3.948	106.000	2.685
Stranski dohodki	16.483	24.000	146
Skupaj	21.431	130.000	636

jo pri organizaciji proizvodnje, s kooperacijo z zasebniki na temelju skupnega vlaganja sredstev v

proizvodnjo in skupne delitve dohodkov.

Vrednost proizvodnje bo leta 1961 naslednja:

	1956	1961	Indeks
Vrednost v tisočih dinarjev	350.000	350.000	100

Kmetijske zadruge morajo okrepiti svojo odkupno mrežo in kadre tako, da bodo odstranjene dosedanje pomanjkljivosti in da bodo kos povečanemu odkupu,

ko se bo povečala kmetijska proizvodnja. Opustiti pa morajo nekmetijske dejavnosti.

Celotni dohodek se bo predvidoma spremenil takole:

	Vrednost v tisočih dinarjev		
	1956	1961	Indeks
Kmetijska dejavnost	5.002	52.500	1.050
Trgovina in odkup	303.050	291.000	96
Gostinstvo	2.130	—	—
Ostalo	39.918	6.500	16
Vsega skupaj	350.000	350.000	100

Po ekonomski strukturi bo celotni dohodek takle:

	Vrednost v tisočih dinarjev		
	1956	1961	Indeks
Celotni dohodek	350.000	350.000	100
Družbeni bruto proizvod	96.738	128.335	133
Narodni dohodek	45.965	81.234	177

Občutna sprememba v strukturi celotnega dohodka bo nastala prav zaradi opuščanja nekmetijske dejavnosti. Če hočemo razviti kmetijstvo, bomo morali poskrbeti za strokovno kvalificirane kadre; predvsem bo potrebno namestiti srednji strokovni kader. Brez sposobnih kmetijskih kadrov si ne moremo zamisliti takšnega razvoja, kot ga narekuje sprememba proizvodnih odnosov v kmetijstvu, zlasti pri zadrugah in kmetijskih posestvih. Potrebno je, da ti kadri praktično in nazorno prikažejo vse prednosti naprednega, socialističnega kmetijstva. Z namestitvijo novih kadrov pa je neposredno povezano vprašanje stanovanj. V bodoče bo potrebno pri gradnji stanovanj upoštevati tudi kmetijske delavce.

Za povečanje proizvodnje bo potrebno vložiti naslednje investicije:

— v podjetju »Ribič« Piran: za nakup pet ladij in opreme, sedem echosenderjev, ladijskega motorja, ribiških mrež, za gradnjo skladišča, remontne delavnice, upravne zgradbe in za ureditev gojišč skupaj 269,7 milijonov dinarjev;

— v kmetijskem združenstvu: za nakup sedem traktorjev, pet enosnih vlačilcev, štirih kamionov, za gradnjo vinske kleti KZ Lucija, skladišča in toplih gred, skupaj 79,5 milijonov dinarjev;

— kmetijsko posestvo Seča: za nasade, nakup šest traktorjev s priključki, štirih enosnih vlačilcev, dveh namakalnih naprav, 40 glav plemenske živine, za ureditev toplih gred in adaptacijo hlevov, skupaj 220 milijonov dinarjev.

Skupno bomo v kmetijstvu investirali 569,2 milijonov dinarjev; sredstva bodo prihajala iz:

	milijonov dinarjev
lastna sredstva	292,5
občinska sredstva	31
okrajna sredstva	3
republiška sredstva	40
zvezna sredstva	202,7

V navedeni investicijski vsoti niso upoštevane investicije za kmetijske melioracije v znesku približno 150 milijonov dinarjev.

Delitev kmetijske proizvodnje:

(Tabela na naslednji strani)

V tej vrednosti kmetijske proizvodnje je upoštevana vsa kmetijska proizvodnja, tudi ribištvo. Vrednost kmetijske proizvodnje se bo v prihodnjem obdobju povečala na en ha obdelovalne zemlje od 237.576.— dinarjev v letu 1956 na 393.938.— dinarjev v letu 1961, ali za 66 %.

GOZDARSTVO

Gozdove v občini Piran so v preteklosti prekomerno izkoriščali. Prekomerna sečnja skozi dolga desetletja je morala gozdove nujno privedi do propadanja, povzročila je erozijske pojave in številne goljave.

Da obnovimo te gozdove, nameravamo do leta 1961 pogozditi 21 ha golih in ogolelih površin. Nadalje nameravamo obnoviti in meliorirati 50 ha izžrpanih in opustošenih gozdov ter 23 ha grmišč. Do leta 1961 bomo morali izdelati programe za načrtno pogozditev 130 ha gozdne površine. Izven gozdov, ob cestah in v vetrovnih pasovih bomo do leta 1961 posadili 6.875 sadik, kar bo zneslo 44 ha površin.

V obalnem pasu, kjer so tla flišna, so razsežna področja takih površin, ki so najbolj primerne za pogozditev s sadnim drevjem, ker zaradi oblike zemljišča in sestave tal izkoriščanje teh področij za kmetijstvo ne pride v poštev. To je področje, kjer odlično uspevajo oljke, marelice, mandeljni, orehi, kostanji in druge sadne vrste. Ekonomska pogozditev teh zemljišč bo polepšala izgled obale in je zato pomembna tudi za turizem. Zasadili bi predvsem sadno drevje, zlasti oljke. Večina teh površin bo po zasaditvi gospodarsko rentabilna. Zato bodo kmetijske organizacije zasaditev lahko izvedle iz kmetijskih kreditov. Naloga gozdarstva pa bo, da pri tem pogozdovanju sodeluje s kmetijskimi organizacijami. Predvsem bodo v te namene v svojih drevesnicah gojili sadike, iz gozdnega sklada pa bodo dajali dotacije za pogozditvene stroške.

GRADBENIŠTVO

Gradbena dela v občini Piran izvajajo podjetja izven občine ali pa gradbene obrtniške organizacije, od katerih je zlasti močan

	Vrednost v tisočih dinarjev		
	1956	1961	Indeks
Vrednost bruto proizvoda	820.561	1.284.715	157
Materialni stroški	325.783	490.251	150
Družbeni proizvod	494.778	794.464	161
Amortizacija	36.924	56.114	152
Narodni dohodek	457.854	738.350	161

predstavnik obrtno gradbeno podjetje »Konstruktor«. V preteklem obdobju ni bilo večjih gradbenih del in jih tudi v bodoče ne predvidevamo. Manjše adaptacije stanovanjskih zgradb izvršujejo gradbena podjetja, novogradnje in večje adaptacije pa izvršujejo gradbena podjetja iz drugih krajev, ki imajo sodobno mehanizacijo. Predvidena gradbena dela na tem področju bodo znašala povprečno 320 milijonov dinarjev letno.

V letu 1956 je bilo izvršenih gradbenih del za 218.480.000.— dinarjev, v letu 1961 pa bo ta obseg znašal 46 % več. Med ta izvršena gradbena dela je všteto tudi delo drugih obrtnih podjetij. Ako upoštevamo tudi instalacije, znaša delo drugih obrtnih podjetij do 45 % izvršenih del. Iz tega je razvidno, da ima obrtništvo velik pomen pri teh delih. Gradbena obrt se mora nujno mehanizirati, če hočemo doseči napredek, ki ga zahteva industrijska montažna gradnja. To bomo dosegli z montažo polizdelanih gradbenih elementov od zidovja do ostrejša zgradbe. V tem primeru bo kvalificirana delovna sila vedno

bolj pomembna. Industrializacija gradbenega materiala ter modernizacija gradbene obrti in gradbeništva nasploh pa znatno dvigata družbeni standard. Zahtevati pa je treba predvsem, da se že pred gradnjo ali adaptacijo pripravijo skrbno izdelani načrti. V teh načrtih je treba stremeti za čim cenejšo in čimbolj ekonomično gradnjo in smotrno uporabo investicijskih sredstev.

PROMET

Zaradi povečanja proizvodnje, znatnega povečanja izmenjave blaga s tujino in zaradi povečanja turizma in tranzitnega prometa predvidevamo, da bodo storitve v pomorskem prometu narastle za 262 % v primerjavi z letom 1956. Po višini prometnih storitev zavzema podjetje »Splošna plovba« v okraju prvo mesto. Zato bodo potrebna tudi večja investicijska vlaganja v pomorski promet, da se poveča število ladij, kajti to bo omogočilo večji dotok deviz, s katerimi bomo pomagali izravnati plačilno bilanco. Predvidevamo, da se bodo osnovna sredstva v pomorskem prometu povečala takole:

	V milijonih dinarjev		
	1956	1961	Indeks
Pomorski promet	6.621	21.597	326

Količinsko bo porast prometnih sredstev naslednji:

	V milijonih dinarjev		
	1956	1961	Indeks
Nosilnost v tonah	75.056	145.694	194

Število ladij za dolgo plovbo se bo povečalo za sedem ali 94 % v nosilnosti. V tem številu sta upoštevani tudi dve 2.500 tonski ladji velike obalne plovbe, ki bo-

sta vzdrževali zveze tudi s Srednjim in Daljnjim vzhodom.

V predvidenem povečanju prometa za 262 % bodo storitve narastle takole:

Vrsta storitve	Merska enota	1956	1961	Indeks
Dolga plovba	Tisoč T/M	1.255.558	3.300.000	263
Obalna plovba	Tisoč T/M	2.019	4.600	228

Pomorski promet v dolgi plovbi se bo torej povečal za 163 % ali povprečno za 22 % na leto.

Celoten promet bo v vrednosti po cenah iz leta 1956 znašal:

	V tisočih dinarjev		
	1956	1961	Indeks
Pomorski promet	2.287.884	6.055.900	265

Investicijska sredstva, ki jih bomo dali v obdobju 1957 do 1961 za povečanje osnovnih in obratnih sredstev, so v skladu z razvojem prometa, ker le tako bomo zagotovili nemoteno izmenjavo blaga z inozemstvom, prevažanje tranzitnega blaga in izvajanje pomorskih uslug v večjem obsegu

kot v preteklem obdobju. Istočasno pa bodo nove investicije pripomogle k večjemu dotoku deviz.

Investicije bodo znašale 14.351.222.000.— dinarjev. Predvidveamo, da bodo viri teh investicij naslednji:
lastna sredstva din 5.561.522.000
zvezna sredstva din 8.789.700.000

bruto proizvoda in narodnega dohodka naslednji:

V zvezi s povečanjem prometnih uslug bo porast družbenega

(Tabela na naslednji strani)

Cene pomorskega prometa na daljavo so se občutno znižale in so danes pod povprečnimi svetovnimi cenami. Pomorska podjetja tujih držav zaradi ostre konkurence obratujejo z ladjami z večjo nosilnostjo, ker so bolj donosne in zato lahko uspešno konkurirajo. To bo povzročilo, da bodo normalne cene v letu 1961 za približno 30 % nižje od povprečnih svetovnih cen, ki so bile pred letom 1957. Na tej osnovi smo torej predvideli družbeni bruto proizvod podjetja »Splošna plovba«, ki prevaža po obstoječih svetovnih cenah.

Nizke pomorske pristojbine so za našo državo pozitivne, ker z domačimi ladjami krijemo komaj 30 % jugoslovanskih potreb. Tudi v naslednjem obdobju bomo še zmeraj vezani na tuje usluge, zato bodo nižje pomorske pristojbine pozitivno vplivale na našo plačilno bilanco.

»Splošna plovba« trenutno nima pomanjkanja srednjega strokovnega kadra, ker ji daje Pomorska srednja šola v Piranu vsako leto zadostno število absolventov. Večje težave so le pri visokokvalificiranem strokovnem kadru. Glede na velike investicije in predvideno povečanje zmogljivosti pa lahko nastanejo težave glede kadra, ker se tudi druga pomorska podjetja v Jugoslaviji naglo večajo in zaposlujejo nove pomorščake. Podjetje si bo zato moralo zagotoviti kader s štipendiranjem. Problem vodilnih strokovnih kadrov, za katere se zahteva višja strokovna izobrazba, bo delno rešen z daljšimi tečajji, s pomočjo katerih bodo izkušeni mornarji lahko polagali posebne izpite in si s tem pridobili potrebno kvalifikacijo. Težave obstajajo tudi glede nižjega pomorskega strokovnega kadra. Za usposabljanje tega kadra za sedaj še nimamo posebne šole. V perspektivnem obdobju je predvidena gradnja šolskega pomorskega središča v Portorožu, za kar bo investirano 193 milijonov dinarjev. Podjetje si bo torej moralo zagotoviti kader, dati pa bo moralo sredstva tudi za gradnjo stanovanj.

TRGOVINA

V obdobju 1957 do 1961 predvidevamo, da se bo promet v trgovini povečal za 32 % v primerjavi z letom 1956, in to v trgovini na drobno za 123 %, povečanje prometa v trgovini na debelo pa bo padel za 11 %. Na drobno bo vplivalo povečanje pa tudi nagel razvoj turizma na število prebivalstva in zaposlenih na področju občine.

V trgovini na debelo se bo promet zmanjšal, ker je trgovsko

	Vrednost v tisočih dinarjev		
	1956	1961	Indeks
Družbeni bruto proizvod	2,444.888	4,540.000	186
Narodni dohodek	815.618	1,353.785	166
Število zaposlenih	553	900	163
Družbeni bruto proizvod na enega zaposlenega	4.421	5.044	114

podjetje na debelo »Prerad« prevzelo večji del poslovalnic na drobno, poleg tega pa to podjetje ne prodaja več moke, ker zalaga sedaj trgovino in ostala detajlistična podjetja z moko trgovsko podjetje iz Ajdovščine. Za povečanje prometa v trgovini na drobno pa bo potrebno povečati tudi izbiro izdelkov, predvsem spominčkov in izdelkov domače obrti, po katerih veliko povprašujejo turisti. Zastoj v prometu s tekstilnim blagom, ki ga je na splošno opaziti na obalnem področju in nastaja zaradi malega obmejnega prometa, bo v znatni meri odpravljen s tem, da trgovine povečajo izbiro blaga.

Osnovna naloga trgovskih podjetij v obdobju 1957 do 1961 bo, da zmanjšajo v trgovini za redno preskrbo prebivalstva s potrošnim blagom stroške posredovanja. Pri tem jim bodo morale pomagati družbene organizacije in vsi, ki so za to odgovorni. Z zmanjšanjem stroškov posredovanja bomo dosegli izboljšanje trgovine, neposredno s tem pa tudi izboljšanje kulturne postrežbe.

Neposredna povezava trgovskih podjetij s proizvodnimi podjetji bo imela poleg znižanja stroškov posredovanja tudi druge ugodne posledice. Potrošniki bodo lahko preko potrošniških svetov in trgovskih podjetij na drobno v večji meri vplivali na to, da bodo industrijska podjetja, ki proizvajajo blago za široko potrošnjo, izboljšala kvaliteto svojih izdelkov in povečala izbiro ter znižala cene blaga. Posredovanju se bo treba izogibati zlasti v trgovini s kmetijskimi pridelki, ker bo to omogočilo pravilno oblikovanje cen kmetijskih pridelkov. Da se bo izboljšala preskrba prebivalstva in gostinskih podjetij s kmetijskimi pridelki, naj nastopajo kot proizvajalci kmetijskih pridelkov na drobno tudi kmetijske zadruge. Poleg tega bosta še nadalje imeli veliko vlogo pri oskrbovanju prebivalstva s kmetijskimi pridelki tržnici v Piranu in Portorožu. Da pa bodo zadruge na podeželju lahko odkupovale kmetijske pridelke, bodo poslovalnice z industrijskim blagom in živili prevzela trgovska podjetja; nikakor pa se ne sme število poslovalnic na podeželju zmanjšati, da ne bi s tem trpeli kmečki prebivalci pri preskrbi z industrijskim blagom. Zadruge bodo morale dobiti primeren kader za odkup kmetijskih pridelkov na vasi. Vsekakor pa bodo imeli združni delavci odgovorno nalogo

in bodo morali dati vse svoje sile in sposobnosti, da bodo lahko odkupili celotne tržne presežke.

V letu 1956 je prišlo v naši občini 626 prebivalcev na eno prodajalno z živili. Promet na enega prodajalca je znašal 6,754 tisoč dinarjev. V letu 1961 se bo ta promet dvignil na 7,222 tisoč dinarjev in bo na eno prodajalno z živili prišlo 509 prebivalcev.

Trgovske lokale bo potrebno preurediti, da bodo odgovarjali sanitarno tehničnim predpisom.

Preskrba z zelenjavo in sadjem ni bila zadostna, posebno še ne v sezonskem času, ko je po tem blagu v naši občini največje povpraševanje. Vzporedno z razvojem kmetijske proizvodnje sadja in povrtnin bodo morale zadruge preskrbovati potrošnika skozi celo leto z dobrimi povrtninarskimi in sadjarskimi pridelki. Isto velja za preskrbo z ribami; ribiško podjetje »Ribič« ima važno nalogo, da trg založi z zadostno količino primernih rib.

V perspektivnem obdobju predvidevamo, da bomo na novo odprli 15 prodajal, in sicer v naslednjih strokah:

prodajalne živil	8
prodajalna sadja	2
bencinske črpalke	1
prodajalne ost. blaga	4

Trgovska podjetja morajo svoje poslovalnice sodobno opremiti, kar je v naši občini zaradi klimatskih razmer še posebno važno.

Za izpolnitev nalog, ki so postavljene pred trgovsko mrežo, bomo potrebovali 11,962 tisoč dinarjev investicijskih sredstev. Vložili jih bomo v:

Delikatesa, Piran,
Trgovina »Prerad« Portorož,
Prodajalna mleka Piran.

Investicijska sredstva si bodo podjetja zagotovila iz splošnega investicijskega sklada preko natečajev. Za nakup opreme bodo pa ostala trgovska podjetja investirala 20 milijonov dinarjev iz lastnih sredstev in iz občinskih sredstev.

Predvidevamo, da bosta povečani promet in večja založenost trga z blagom zahtevala dodatna obratna sredstva v višini 40 milijonov dinarjev ali 34 % več kakor leta 1956 (všteta so tudi obratna sredstva trgovine na debelo). Del potreb po dodatnih obratnih sredstvih bodo trgovska podjetja krila z lastnimi sredstvi, del pa iz dodatnih kreditov.

Predvidevamo, da bo promet v trgovskih podjetjih občine Piran narastel takole:

(Tabela na naslednji strani)

V ta promet so v letu 1961 vštete tudi trgovine, ki so jih do sedaj upravljale kmetijske zadruge.

Povečanje prometa je utemeljeno, saj se bo povečalo število prebivalcev od 9.385 na 12.218, število zaposlenih od 2.670 na 3.780 in število počitniških domov od 43 na 110. Istočasno pa se bo povečal turizem v že obstoječih turističnih podjetjih, ki se preskrbuje z živili in ostalim blagom iz naše trgovske mreže. Sestav celotnega dohodka v celotni trgovini bo naslednji:

(Tabela na naslednji strani)

Ker smo že v dosedanem razvoju ugotavljali, da nam primanjkuje kvalificirane delovne sile v trgovinah, bomo morali izpopolniti sedanji kvalifikacijski sestav in to predvsem z mlado delovno silo. Glede na turizem v naši občini pride še bolj do izraza zahteva, da morajo biti trgovine sodobno opremljene in da je v njih postrežba kulturna in odnos do potrošnika pravilen.

GOSTINSTVO IN TURIZEM

Zaradi večjega dotoka tujih in domačih turistov ter stalnega naraščanja malega obmejnega prometa predvidevamo, da bo promet v družbenem sektorju v gostinstvu v prihodnjem obdobju naraščal povprečno za 18 % letno in da bo v letu 1961 za 139 % večji kot v letu 1956. V prihodnjih petih letih predvidevamo povečanje števila ležišč od 2.074 v letu 1956 na 5.658 v letu 1961 ali za 186 %. To povečanje bomo dosegli na sledeči način:

— s povečanjem števila ležišč v počitniških domovih in v weekend naseljih gospodarskih organizacij in ustanov,

— z gradnjo novega hotela v Portorožu,

— s preureditvijo obrata »Sidro« in »Rotonda« pri hotelu »Metropol« v Piranu,

— z ureditvijo campinga v Fiesi,

— z obnovitvijo vil in drugih objektov, ki so že včasih služili turizmu, in to zlasti v Portorožu,

— z rekonstrukcijo nekaterih delov v hotelu »Central« ter

— z ureditvijo privatnih sob.

Na ta način se bo povečal promet v gostinstvu od 236,064 tisoč dinarjev v letu 1956 na 565,200 tisoč dinarjev v letu 1961. Prav tako se bo povečal promet družbenega sektorja gostinstva tudi zaradi prenosa gostišč kmetijskih zadrug na povečanje gostinskih in turističnih in turizma. Velik vpliv stičnih uslug bo imela tudi izgradnja »term« v Portorožu. Terme obnavljamo oziroma gradimo že od leta 1955, vendar dozdej še ni bilo mogoče dobiti zveznih ali republiških sredstev za te namene, lokalna in lastna sredstva pa še zdaleč ne zadoščajo za takšne investicije.

	Vrednost v tisočih dinarjev		
	1956	1961	Indeks
Trgovina na drobno	291.072	650.000	223
Trgovina na debelo	618.869	550.000	89
S k u p a j	909.941	1.200.000	132

	Vrednost v tisočih dinarjev		
	1956	1961	Indeks
Celotni dohodek	909.941	1.200.000	132
Nabava blaga	840.475	1.086.750	128
Družbeni bruto proizvod	60.466	113.250	187
Materialni stroški	19.156	29.287	153
Družbeni proizvod	41.310	83.963	203
Amortizacija	3.235	7.081	219
Narodni dohodek	38.075	76.882	202

Računamo, da bodo obnovljene »Terme« podaljšale sezono za najmanj 9 mesecev, vabile pa bodo zlasti inozemske turiste, ker moramo upoštevati, da zdravljenje v termalnem kopališču zahteva večkratno ponovitev kopeli in traja približno tri tedne. Zimski bazen, ki bo del obnovljenih term, bo v času izven sezone služil tudi za kopanje. Zato lahko upravičeno pričakujemo, da se bo povečal

promet na račun povečanih iztržkov za nočnine v naši občini za okoli 30 % ali 30 milijonov dinarjev. Ker pa bodo gostje največ inozemci, je treba upoštevati, da bodo to v glavnem devizni dinarji. Prav gotovo bo Portorož z izgradnjo term mnogo pridobil, ker je po njih slovel že v preteklosti.

V prihodnjem obdobju bo povečanje prometa po sektorjih lastništva naslednje:

Sektor	1956	Struktura	1961	Struktura	Indeks
Družbeni	222.675	95	550.000	97	247
Zasebni	11.259	5	15.200	3	135
S k u p a j	233.934	100	565.200	100	242

Na porast zasebnega sektorja bo vplivalo ponovno obratovanje nekaterih gostišč, ki so bila nekoč že odprta, a so v zadnjih letih prenehala obratovati. Takšne nove zasebne obrate manjšega značaja narekujejo krajevne potrebe, zlasti pa še naraščanje malega obmejnega prometa.

Glede počitniških domov smo mnenja, da bi morali njih investitorji prevzeti del bremen za komunalne usluge in komunalne naprave, ki bremenijo sedaj naš občinski proračun. Zaradi omejenih finančnih sredstev občina ne more več podpirati komunalne izgradnje, ki jo zahtevajo obnovljeni počitniški domovi in naselja gospodarskih organizacij in ustanov. Že itak skromna sredstva, ki so na

razpolago za negospodarske investicije, bo treba namreč dati prvenstveno za obnovo komunalnih naprav v središču inozemskega turizma Portorožu, kjer so ta vprašanja najbolj zaostrena.

Pričakovano povečanje števila gostov v naši občini bo seveda močno vplivalo na število nočitev, s tem pa seveda tudi na iztržek podjetij in dohodek občine. Ti vplivi se ne bodo pokazali samo kot povečanje iztržkov za hrano in prenočevanje, ampak bodo vplivali tudi na dohodek vseh ostalih panog gospodarstva, ki so v neposredni ali posredni zvezi z gostinstvom in turizmom. Pregled naraščanja gostinstva in turizma v naši občini je naslednji:

	1956	1961	Indeks
Ležišča	2.074	5.040	243
Gostje	18.854	71.894	381
— domači	14.239	54.590	383
— tuji	4.615	17.304	375
Skupne nočitve	74.483	550.000	738
— domači	49.428	425.000	860
— tuji	25.055	125.000	499
Dotok deviz v milijonih	50	250	500
Doba bivanja gostov	4,0	7,6	190
— domačih	3,5	7,8	223
— tujih	5,4	7,2	133

Pomembno posredno investiranje v hotelski turizem so izdatki za počitniške domove, ki v precejšnji meri zmanjšujejo pritisk domačih gostov na hotele. Tako omogočajo, da ostanejo hotelska ležišča za inozemske goste. Kljub temu pa bo,

kot je že omenjeno, potrebno povečati z novimi gradnjami in preureditvami ter obnovitvami zmogljivost hotelov in podobnih podjetij. Skupno povečanje zmogljivosti bo naslednje:

(Tabela na naslednji strani)

Seveda pa bo potrebno povečati tudi restavracijske prostore, in sicer od 3273 restavracijskih sedežev v letu 1956 na 6000 restavracijskih sedežev v letu 1961, to je za 83%.

Da bi mogli doseči predvideno povečanje turizma in gostinstva, bo treba pritegniti čimvečje število turistov v našo občino in jim nuditi take ugodnosti, ki jih bodo čim dlje zadržale pri nas. Temu primerno bo treba znižati cene gostinskih uslug v pred- in posezonskem času. Nadalje bo treba poskrbeti za razvedrilo, organizirati kulturne in športne prireditve. Pri tem se bo treba naslanjati zlasti na Zavod za primorske prireditve, ki lahko z dobrimi prireditvami poveča zanimanje turistov za naše kraje. Ne gre zanemarjati znanih in že večkrat preizkušenih metod turistične reklame, kot so športne prireditve, šahovski turnirji, ki lahko s sorazmerno nizkimi izdatki pritegnejo pozornost vsega sveta. Spričo že nekdanjega slovesa Portoroža v svetu bomo lahko s tem dosegli toliko večji uspeh. Nadalje bomo morali poskrbeti za ureditev turističnih in športnih naprav in sličnega, kar turisti stalno zahtevajo.

Pomembna naloga čaka naše gostinske in turistične delavce pri organizaciji izletov, ogledov prirodnih in kulturnih lepote in zanimivosti. Pri tem bo treba bolj kot doslej prirejati izlete na najbližje planinske postojanke, v alpske predele, Postojno in Škocjanske jame in podobno. Pomen potovalnega urada »Slavnik — Adria« bo v prihodnjem obdobju še bolj narastel in bo nujno potrebno najti še tesnejše stike med tem podjetjem in gostinskimi organizacijami.

Ostale gospodarske panoge bodo morale pri svojem nadaljnjem razvoju bolj upoštevati potrebe turizma. To velja zlasti za trgovino in uslužnostno obrt. Potrebno pa bo preurediti tudi pekarno in slaščičarno, urediti prodajalne mlečnih in brezalkoholnih pijač v Piranu in Portorožu. To je možno doseči s sorazmerno skromnimi investicijskimi izdatki.

Kar zadeva družbeno prehrano, bo treba urediti vsaj ena tak primeren obrat v Piranu, ker je zaradi precejšnjega števila zaposlenih nujno potreben. Kakovost hrane bo treba v tem obratu postaviti na višino sodobne prehrane delavcev in uslužbencev. Za uresničenje te zamisli so dolžne gospodarske organizacije in ustanove v prvi vrsti prispevati svoja investicijska sredstva.

Skupne bruto investicije v gostinstvu bodo znašale 426 milijonov 530 tisoč dinarjev. Ta sredstva bodo vložena za adaptacijo »Rotonde«, obrata »Sidro«, hotela »Central«,

	1956	1961	Indeks
Hotelska ležišča	1.127	1.380	122
Ležišča v privatnih sobah	123	700	569
Ležišča v weekend hišicah	—	—	—
Camping ležišča — last hotela	—	100	—
Ležišča v počit. domovih	824	2.560	311
Campingi podjetij	—	—	—
Bivši turist. objekti — ležišča	—	300	—
Skupaj	2.074	5.040	243

gostišč »Na klancu«, »Pri treh vdovah«, »Pri delfinu«, za gradnjo novega hotela in za obratna sredstva.

Po virih finansiranja predvidevamo naslednjo sestavo bruto investicij v milijonih dinarjev.

	Višina investicij	Struktura
Lastna sredstva	63.000	15
Sredstva občine	63.530	15
Ostala sredstva	300.000	70

Delovna sila se bo v gostinstvu do leta 1961 povečala za 160 oseb ali za 71 % v primerjavi z letom

1956. V družbenem sektorju se bo promet na enega zaposlenega gibal v prihodnjem obdobju takole:

	1956	1961	Indeks
Skupni porast družbenega sektorja	222.675	550.000	247
Povpreč. število zaposlenih v gost.	225	385	171
Promet na enega zaposlenega	990	1.428	144

Kvalifikacijski sestav delovne sile je bil doslej dokaj šibek. V prihodnjem obdobju pričakujemo, da bodo gostinska podjetja in Gostinska zbornica storili več za vzgojo svojega kadra, kar je nujno za sodobno gostinsko-turistično dejavnost.

Z vzpodbudnejšim načinom nagrajevanja bo treba izboljšati postrežbo, kadre pa s seminarji in vajami do neke mere izšolati. To je tem bolj važno zaradi tega, ker bomo v nesezonskem času morali zaposlovati še vedno precejšnje število nekvalificiranih ljudi.

OBRT

V prihodnjem obdobju bo potrebno razvijati predvsem tisto obrt, ki zadovoljuje neposredno

Sektor lastništva	1956	1961	Indeks
Proizvodna obrt	242.159	438.500	181
Uslužnostna obrt	188.993	336.500	178
Skupaj sploš. družb. sektor	431.152	775.000	180
Zasebni sektor	24.582	31.900	130
Skupaj	455.734	806.900	177

Število obratov se bo gibalo takole:

	1956	1961	Indeks
Splošno družbeni	37	45	122
Zasebni	18	39	217
Skupaj	55	84	153

Iz navedenega lahko vidimo potrebo po delavnicah, ki se bodo morale v prihodnjem obdobju nujno ustanoviti, in to predvsem za steklarsko obrt, delavnice za popravilo čolnov, avtotaksi, čevljarske

osebne potrebe. Proučitev sedanjih zmogljivosti v obrti, predvsem v uslužnostni, in povpraševanju po obrtnih storitvah, nam dokazujeta, da je nujno potrebno povečati število družbenih obrtnih podjetij. Pri izvedbi tega pa se pojavljajo razna vprašanja zaradi pomanjkanja prostorov za uslužnostne delavnice ter pomanjkanja potrebne obrtne kadra. Povečanje osebne potrošnje in razvoj našega gospodarstva bosta še povečala potrebo po obrtnih uslugah. Zato bo potrebno poskrbeti za adaptacijo in preureditev prostorov za delavnice uslužnostne obrti. Obstoječe delavnice pa bo potrebno ponekod razširiti in zamenjati že iztrošeno in zastarelo opremo.

Vrednost obrtnih uslug se bo povečala takole:

	Vrednost v tisočih dinarjev	1956	1961	Indeks
Družbeni bruto proizvod	455.734	806.900	177	
Narodni dohodek	123.430	239.121	194	
Število zaposlenih	286	467	163	
Družbeni bruto proizvod na enega zaposl.	1.594	1.728	108	

Narodni dohodek na enega zaposlenega se bo povečal, ker predvidevamo povečanje produktivnosti dela, poleg tega pa bodo na to vplivala investicijska sredstva za nakup opreme.

Na povečanje obrtniške proizvodnje in uslug bo vsekakor vplivalo to, da bomo izboljšali organizacijo dela in vzpodbudneje nagrajevali.

Potrebe po investicijah za osnovna in obratna sredstva so razvidne iz naslednjega pregleda:

za uslužnostno obrt 41,966.000 din
za proizvodno obrt 106,859.000 din
Iz tega se vidi, da bo odpadlo na uslužnostno obrt 28 % potrebnih investicij, 72 % pa na proizvodno obrt.

Investicijska sredstva naj bi prihajala in naslednjih virov:

	dinarjev
lastna sredstva	72,859.000
sredstva občine	47,966.000
iz kreditov	28,000.000
skupaj	148,825.000

Proizvodno obrtno podjetje »Istramet« v Piranu bo povečalo obseg proizvodnje predvidoma za 60 % do 1961. leta. To povečanje bo lahko doseglo, ker se bo preselil del obratov in skladišče podjetja v nove prostore, kjer bodo lahko bolje organizirali delo in povečali delovno storilnost. Nabavili bodo stroj in tako odpravili ozko grlo v sedanjih proizvodnji. Podjetje, ki v glavnem proizvaja kronske zamaške, pločevinasto embalažo in vrši ključavničarske usluge, bo razširilo svojo proizvodnjo in jo preusmerilo na izdelavo športnih potrebščin, predvsem za potrebe pomorskega turizma.

Živilska obrt se bo povečala predvidoma za 77 %. To povečanje bo doseženo, ker bo »Začimba« v Portorožu razširila proizvodnjo in jo usmerila na izdelovanje živilskih ekstraktov in koncentratov korenja, paradižnika, paprike, cvetače in zelene, torej tistih pridelkov, ki jih kmetijsko zaledje tega področja nudi dovolj.

Družbeni bruto proizvod in njegovi elementi se bodo gibali pri proizvodni obrti takole:

(Tabela na naslednji strani)

Podjetje »Sok« v Piranu bo predvidoma izboljšalo svojo opremo, ker je obstoječa oprema zastarela in ne ustreza sodobni proizvodnji brezalkoholnih pijač, pa tudi zmogljivost teh strojev je premajhna, da bi krila potrebo po teh proizvodih.

Kot je splošno znano, je bilo stanje kadra v obrti zadnja leta kritično in so razna obrtna dela opravljali priučeni in nekvalificirani delavci in opravljali obrtne usluge, za katere se zahteva kvalificirana delovna sila. Stanje se je sicer že izboljšalo in je število kvalificirane in visokokvalificirane delovne sile narastlo. Vsekakor pa ostane tudi za naprej pred nami

	Vrednost v tisočih dinarjev		
	1956	1961	Indeks
Družbeni bruto proizvod	242.159	438.500	181
Narodni dohodek	45.850	109.255	238
Število zaposlenih	74	119	161
Družb. bruto proizvod na enega zaposl.	3.272	3.685	113

naloga, da sistematično vzgajamo nov obrtniški kader, to je, da se vključujejo v uk vajenci in da se omogoča kvalificiranim obrtnim delavcem pridobitev visoke kvalifikacije.

KOMUNALNA DEJAVNOST

Nagel razvoj gospodarstva in povečano število prebivalstva nujno terjata, da se okrepijo komunalna podjetja. Doslej komunalna dejavnost ni dobivala take pomembne investicijske podpore kot ostale gospodarske panoge. V tem obdobju bo potrebno zamujeno nadoknaditi in se lotiti vsaj najnujnejših vprašanj. To terja v naši občini predvsem nagel razvoj važne gospodarske panoge, to je turizma. V tem obdobju predvidevamo preureditev pekarnice in njenih obratov. Za to bi vložili 30 milijonov dinarjev. S to preureditvijo bo odpravljeno vprašanje prekrbe s kruhom v piranski občini,

ki je zadnja leta postalo zelo pereče.

Ravno tako predvidevamo adaptacijo in preureditev kina »Garibaldi« in ureditev letnega kina v Piranu in Portorožu, za kar bi vložili 20 milijonov dinarjev, ker občina Piran oziroma samo mesto Piran nima dovolj velike kinematografske dvorane. Istočasno pa je potrebno urediti kinemaskopsko tehniko.

Celotni dohodek bo znašal v teh dveh podjetjih za leto 1961 96 milijonov dinarjev ali 128 % več kot leta 1956.

Predvsem se bo povečala prodaja kruha, ker bo narastlo število prebivalcev za 30 %. Močno povečanje turizma, zlasti pa naraščanje števila počitniških domov bo ravno tako vplivalo na prodajo kruha.

Družbeni bruto proizvod in narodni dohodek se bo v letu 1956 gibal takole:

	Vrednost v tisočih dinarjev		
	1956	1961	Indeks
Družbeni bruto proizvod	42.173	96.000	228
Narodni dohodek	9.700	22.779	235
Število zaposlenih	28	53	189
Družb. bruto proizvod na enega zaposl.	1.056	1.811	120

Za dosego predvidene proizvodnje in uslug, ki jih narekujejo potrebe, bo nujno treba povečati produktivnost dela z dobro organizacijo v pekarni.

XI. poglavje

UKREPI ZA URESNIČENJE PLANA

1. Občinski ljudski odbor in njegovi organi morajo z odloki in drugimi predpisi ter pri upravljanju z družbenimi skladi in ostalimi sredstvi uresničevati cilje perspektivnega plana. V ta namen bodo morali sredstva pri letnih družbenih planih razporejati tako, da bodo uresničene smernice in izpolnjene naloge tega družbenega plana.

2. Gospodarske organizacije morajo pri svojem poslovanju uresničevati cilje in naloge perspektivnega načrta. Zato naj na zasedanjih delavskih svetov sprejmejo perspektivne načrte svojega razvoja, kar jim bo olajšalo sestavo letnih gospodarskih načrtov v skladu s tem družbenim načrtom.

3. Občinski ljudski odbor bo za izvajanje tega načrta sprejel vsako leto letni družbeni načrt, v katerem bodo sredstva, ki mu

pripadajo, razporejena v skladu s smernicami tega načrta.

4. Načrti gospodarskih organizacij za obdobje 1957 do 1961 morajo biti v skladu s tem načrtom. Perspektivni načrti gospodarskih in negospodarskih organizacij morajo določiti cilje in ukrepe tako, da bodo res jasne naloge in obveze za vse organe v podjetju, pa tudi za vse zaposlene v gospodarski oziroma negospodarski organizaciji.

Cilji perspektivnega načrta gospodarskih in negospodarskih organizacij in njihovih letnih družbenih načrtov morajo biti vsklajeni z družbenim načrtom občine.

5. Za investicije, ki so predvidene v tem načrtu, je treba izdelati investicijske načrte, v katerih bo dobro proučena potreba in funkcionalnost pa tudi drugi elementi, ki vplivajo na družbeno korist.

6. Potrebno bo izdelati urbanistične načrte in rešiti načelno vprašanje, kako izkoristiti obalne kraje naše občine.

7. Organi Občinskega ljudskega odbora morajo spremljati izvajanje perspektivnega načrta in večkrat obveščati Občinski ljudski odbor o izpolnjevanju. Če bi bilo

potrebno, morajo predlagati naskadne ukrepe za izpolnitev perspektivnega ali letnih družbenih načrtov.

Dvanajsto poglavje

ZAKLJUČNE ODREDBE

Perspektivni družbeni načrt gospodarskega razvoja občine Piran za obdobje od 1957 do 1961 leta stopi v veljavo z dnem objave v »Uradnem vestniku OLO Koper«.

Gospodarski odnosi in rezultati, ki so bili doseženi na podlagi družbenega plana za leto 1957, se štejejo v izpolnitev tega plana.

Št. 01-2778-1.

Piran, 12. 8. 1958.

Predsednik

Davorin Ferligoj, l. r.

OBVESTILO ORGANOM DELAVSKE SAMOUPRAVE

Z Zakonom o podaljšanju mandata delavskih svetov (Uradni list FLRJ, št. 1/59) je bil mandat delavskim svetom gospodarskih podjetij, ki so bili izvoljeni v letu 1958, podaljšan do rednih volitev, ki morajo biti v letu 1960.

Podaljšanje mandata velja le za delavske svete, ne pa za upravne odbore gospodarskih podjetij.

Po 4. členu navedenega Zakona morajo biti upravni odbori gospodarskih podjetij izvoljeni najpozneje do konca aprila 1959.

Iz Tajništva za gospodarstvo

RAZREŠITVE, IZVOLITVE IN IMENOVANJA OBLO KOPER

26. DECEMBRA 1958

1.

Marko Rainer je bil razrešen dolžnosti člana sveta za stanovanjske zadeve.

2.

Za člana sveta za stanovanjske zadeve je bil izvoljen inž. Mitja Modic, uslužbenec Zavoda za stanovanjsko izgradnjo in nadzorno službo, Koper.

3.

Za veterinarskega inšpektorja pri tovarni ribjih konzerv Ikra v Kopru je bil imenovan Pavle Vranešič, za njegovega namestnika pa Boris Zavec, oba občinska veterinarja.

REGISTER FINANČNO SAMO- STOJNIH ZAVODOV

S p r e m e m b e

Besedilo: Geodetski zavod Koper

1. Člani upravnega odbora Zavoda so:

Alfonz Dolher, ing. Peter Aljančič, Maks Bratovž in Anton Rozman.

2. Pooblašcene osebe za podpisovanje so:

Anton Milharčič, geometer, v odsotnosti direktorja Zvonimirja Pelca; Darinko Drnovšek, računovodja, in sicer skupno z direktorjem ali samostojno.

143

Na podlagi 137. in 139. člena Zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov (Uradni list LRS, št. 25/57) in 31. člena Statuta občine Piran je Občinski ljudski odbor Piran na seji Občinskega zbora 3. marca 1959 sprejel

ODLOK

O RAZPISU NADOMESTNIH VOLITEV

1.

Razpišejo se nadomestne volitve v občinski zbor občinskega ljudskega odbora Piran v XVII. volilni enoti, ki obsega naselja: Sečovlje, Košta, Kaštinjol, Krog, Lončan, Križišče in Mlini, ker se je odpovedal mandatu odbornik občinskega zbora Henrik KASTELIC, ki je bil izvoljen v tej volilni enoti.

Občinski zbor je sprejel odpoved mandata na seji 3. marca 1959.

2.

Volitve bodo v nedeljo 26. aprila 1959.

3.

Ta odlok se objavi v Uradnem vestniku okraja Koper in na oglasni deski občinskega ljudskega odbora Piran.

Štev. 01-1127/1

Piran, 3. marca 1959.

Predsednik
Davorin Ferligoj, l. r.

144

OBČINA KOPER

Na podlagi 385. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list FLRJ, št. 53/57), 15. točke navodila o kolektivni pogodbi in o delu posebnega arbitražnega sveta (Uradni list FLRJ, št. 38/58) in 30. člena Statuta občine Koper je Občinski ljudski odbor Koper na skupni seji obeh zborov 6. marca 1959 izdal

ODLOČBO

O IMENOVANJU PREDSTAVNIKOV
OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA KOPER V
POSEBNI ARBITRAŽNI SVET

I.

Kot predstavnika v posebni arbitražni svet se imenujeta:

za predsednika:

1. **Mirko Lovrečič**, v. d. načelnik oddelka za zdravstvo in socialno varstvo ObLO Koper,

za njegovega namestnika:

2. **Pavle Zerbo**, uslužbenec oddelka za finance ObLO Koper.

II.

Ostala dva člana in njuna namestnika imenujeta ustrezna zbornica in Občinski sindikalni svet Koper.

Št. 01/3-2578/1

Koper, 6. marca 1959.

Predsednik
Miran Bertok, l. r.

AKTIVA

Bilanca na dan 31. decembra 1957

PASIVA

KMETIJSKA ZADRUGA PIVKA

A. Osnovna in izločena sredstva	(Znesek)
Osnovna sredstva	7.388.549
Investicije v teku	—
Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	5.713.789
B. Obratna sredstva	
Skupna obratna sredstva	2.573.277
C. Sredstva v obračunu in ostala aktiva	
Kupci in ostale terjatve	14.761.764
Ostala aktiva	8.160.098
D. Finančni uspeh	
Razdeljeni dobiček	—
Izguba	—
Skupaj	38.597.477

Vodja računovodstva Draga Margon, l. r.

Upravnik Anton Rotar, l. r.

A. Viri osnovnih in izločenih sredstev	(Znesek)
Sklad osnovnih sredstev	6.612.930
Dolgoročni kredit za dokončane investicije	775.619
Razni skladi	10.401.868
Dolgoročni kredit za finansiranje investicij	—
Ostali viri finansiranja investicij	—
B. Viri obratnih sredstev	
Banka — kredit za obratna sredstva	10.700.000
Sklad obratnih sredstev	844.749
Pasivne časovne razmejitev	—
C. Viri sredstev v obračunu in ostala pasiva	
Dobavitelji in ostale obveznosti	5.206.335
Ostala pasiva	4.055.976
D. Finančni uspeh	
Dobiček	—
Kritje izgube	—
Skupaj	18.597.477

Predsednik upravnega odbora Ivan Čelhar, l. r.

KMETIJSKA ZADRUGA DEKANI

A. Osnovna in izločena sredstva	
Osnovna sredstva	28.891
Investicije v teku	11.894
Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	3.347
B. Obratna sredstva	
Skupna obratna sredstva	8.340
C. Sredstva v obračunu in ostala aktiva	
Kupci in ostale terjatve	5.213
Ostala aktiva	228
D. Finančni uspeh	
Razdeljeni dobiček	—
Izguba	—
Skupaj	57.913

Vodja računovodstva: Vladimir Bestjak, l. r.

Upravnik: Dušan Obad, l. r.

A. Viri osnovnih in izločenih sredstev	
Sklad osnovnih sredstev	22.430
Dolgoročni kredit za dokončane investicije	6.397
Razni skladi	3.592
Dolgoročni kredit za finansiranje investicij	3.444
Ostali viri finansiranja investicij	8.514
B. Viri obratnih sredstev	
Banka — kredit za obratna sredstva	6.073
Sklad obratnih sredstev	585
Pasivne časovne razmejitev	—
C. Viri sredstev v obračunu in ostala pasiva	
Dobavitelji in ostale obveznosti	6.435
Ostala pasiva	443
D. Finančni uspeh	
Dobiček	—
Kritje izgube	—
Skupaj	57.913

Predsednik upravnega odbora: Fortunat Fortuna, l. r.